

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Серуен картотекасы №1

Табиғаттағы қазынаны іздеу

Ойынның мақсаттары: Табиғатқа назар аудару, заттарды танып білу.

Құралдар: Кішкентай себеттер.

Ойын барысы: Балаларға табиғатта (мысалы, бақшада немесе саябақта) жиналатын табиғи заттарды (жапырақтар, **тастар, гүлдер**) жинауға тапсырма беріледі. Әр бала өз жинап алған заттарын көрсетіп, олар **туралы әңгімелей** алады.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған ортамен таныстыру

Серуен картотекасы №2

Табиғаттағы саусақ жапсырмалары

Ойынның мақсаттары: Жаратылыстану және шығармашылық қабілеттерді дамыту.

Құралдар: Түрлі-түсті қағаз, жапырақтар, желім.

Ойын барысы: Балалар жапырақтардың сүретін жасап, оларды түрлі-түсті қағазға жабыстыра алады. Бұл оларға жапырақтардың формалары мен түстерін тануға көмектеседі.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған ортамен таныстыру

Серуен картотекасы №3

Экологиялық мозаика

Ойынның мақсаттары: Пайдалы және зиянды заттар туралы түсінік беру.

Құралдар: Түрлі материалдар (**пластик**, қағаз, ағаш, т.б.).

Ойын барысы: Балаларға түрлі-түсті материалдарды беру арқылы экологиялық мозаика жасау ұсынылады. Оларды «пайдалы», «зиянды» заттар ретінде топтастыруы мүмкін.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған ортамен таныстыру

Серуен картотекасы №4

Сюжетпен ойын: «Біздің бақша»

Ойынның мақсаттары: Табиғатқа деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.

Құралдар: Пластикалық көкөністер мен жемістер, топырақ.

Ойын барысы: Балалар өздерінің бақшасын ойнайды. Олар көкөністер мен жемістерді жинап, оларды «сатып», «ешкіге» немесе «қойға» беруге әңгімелейді.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған ортамен таныстыру

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Серуен картотекасы №5
Табиғатты бақылау

Ауа райын талқылау: Ауа райының күзде қалай өзгеретінін айтып беру, мысалы, күннің салқындауы, желдің соғуы, күннің қысқарып, бұлтты болатыны туралы түсіндіру.

Ағаштар мен жапырақтар: Балаларға ағаштардың түрлерін көрсетіп, олардың жапырақтары қалай сарғайып, жерге түсетінін бақылау. Түрлі түсті жапырақтарды жинап, олардың түстерін ажыратуға үйрету.

Күзгі жануарлар: Күзде құстардың жылы жаққа ұшып кетуі, жануарлардың қыстауға дайындалуы туралы айту.

2. Қимылдық ойындар:

«Жел мен жапырақтар» ойыны: Бір бала «жел» болып, басқа балалар «жапырақтар» сияқты жүгіреді немесе секіреді. Жел соққан сайын жапырақтар жан-жаққа тарқалады.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №6

Серуен орны: Ойын алаңы

Ойын: «Кім жылдам?» — Допты лақтырып, жарыс ұйымдастыру.

Мақсаты: Шапшаңдықты дамыту, командалық жұмыс.

«Табиғаттық детектив»

Мақсаты: Табиғаттағы өзгерістерді бақылау.

Сипаттамасы: Балалар топқа бөлініп, табиғатта (ағаштар, жәндіктер) белгіленген нысандарды табу керек. Олар тапқан нәрселері туралы қысқаша әңгімелеп береді.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №7

Серуен орны: Аулада

Ойын: «Жасырынбақ» — Бір бала жасырынып, қалғандары іздейді.

Мақсаты: Наблюдательдікті дамыту, сергектік.

«Қоршаған әлем жәрмеңкесі»

Мақсаты: Қалдықтарды дұрыс сұрыптау.

Сипаттамасы: Балаларға әртүрлі материалдар (пластик, қағаз, металл) беріледі. Олар қалдықтарды дұрыс контейнерлерге орналастыруы керек.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №8

Серуен орны: Табиғат

Ойын: «Табиғаттағы қазына» — Белгіленген нүктелерде жұмбақтар шешу.

Мақсаты: Логикалық ойлауды дамыту, табиғатқа жақындастыру.

«Қоршаған әлем жәрмеңкесі»

Мақсаты: Қалдықтарды дұрыс сұрыптау.

Сипаттамасы: Балаларға әртүрлі материалдар (пластик, қағаз, металл) беріледі. Олар қалдықтарды дұрыс контейнерлерге орналастыруы керек.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №9

"Табиғатпен сәлемдесу"

Мақсаты: Балаларға табиғаттың әсемдігін түсіндіріп, оны бағалай білуге баулу.

Қауіпсіздік ережелерін қайталау: Балаларға серуен кезінде қалай жүру керек, қоршаған ортаға қалай мұқият болу керектігі туралы ережелер түсіндіріледі.

(Экологиялық тәрбие, өңбек және дидактикалық ойындар)

Экологиялық тәрбие: "Табиғатты қорға"

Мақсаты: Балалардың табиғат туралы білімін кеңейту және оны қорғауға баулу.

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Қимыл: Балалар **серуен кезінде** өсімдіктер мен жануарлар туралы әңгімелейді. Мұғалім оларға ағаштар, гүлдер, шөптер және жануарлар туралы мәліметтер береді.
(Ұсыныс ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы, Қауіпсіздік ережесін үйрету)

Серуен картотекасы №10

Серуен: Табиғат аясындағы бақылау және танымдық әңгіме

Мақсаты: Балалардың табиғатқа деген қызығушылығын арттыру, өсімдіктер мен жануарлар туралы білім беру.

Экологиялық Іс-әрекеті Табиғатқа қамқорлық жасау

Мақсаты: Табиғатқа сүйіспеншілік пен қамқорлықты қалыптастыру, қоршаған ортаны қорғау.

Іс-әрекет:

Балалармен бірге ауладағы немесе серуен алаңындағы коқыстарды жинау. Оларға коқысты дұрыс сұрыптауды үйрету: кағазды, пластикті және шыныны бөлек жинау. Бұл балалардың жауапкершілік сезімін оятады

Құралдар: Қолғаптар, коқыс жәшіктері.

(Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен

Картотекасы №11

Серуен: "Күзгі орман"

Мақсаты: Күзгі табиғатты бақылау, жапырақтардың түстерін ажырату және желдің қалай соғатынын сезіну.

Бақылау:

Балаларды күз мезгіліндегі табиғаттың өзгерістерімен таныстыру. Жапырақтардың түстері өзгергенін, олардың ағаштан түсуін бақылау.

Сұрақтар: «Жапырақтар қандай түске боялған?», «Қандай жапырақтар үлкен немесе кішкентай?»

Ойын:

"Жел мен жапырақтар" ойыны.

Балалар «жапырақ» болып, жерге түскен жапырақтар секілді қолдарын жайып, жеңіл секіреді, Мұғалім «Жел соқты!» деген кезде, балалар алаңда жүгіріп, жапырақтар секілді айналып ұшады.
(Саяхат ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №12

"Құстарды бақылау"

Мақсаты: Құстар туралы түсінік беру, олардың дауыстарын тыңдау және қайда ұшатынын бақылау.

Бақылау:

Балалармен бірге серуен кезінде құстардың дауыстарын тыңдап, олардың қайда ұшып жүргенін бақылау. Құстардың атауларын атап, оларға сипаттама беру.

Сұрақтар: «Құстар қалай сайрайды?», «Қайда ұшады?»

Ойын:

"Құстар секілді ұшамыз" ойыны.

Балалар құстар секілді қолдарын жайып, ұшуды бейнелеп жүгіреді. Ойын арқылы олардың қимылдары дамиды, әрі құстарға қызығушылығы артады.

(Отбасы құндылықтары, Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен

картотекасы №13

"Ағаштар әлемі"

Мақсаты: Ағаштардың түрлерін тану, олардың жапырақтары мен діңдерін бақылау.

Бақылау:

Ауладағы ағаштардың жапырақтарын, діңдерін бақылау. Олардың биіктігі мен жапырақтарының пішінін көру.

Сұрақтары «Бұл қандай ағаш?», «Жапырақтары қандай?»

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Ойын:

"Ағашқа айналамыз" ойыны.
Балалар ағашқа ұқсап, орындарында қимылсыз тұрып, кейін жел соққанда «қимылдайды»
(қолдарын жоғары көтеріп, төрбеледі).

(Әңгіме ойын Экологиялық мәдениет дағдысы **Қоршаған әлеммен таныстыру**)

Іс-әрекет
Дыбыс
шық
Ды
«Ә»
?

Серуен картотекасы №14

Ағаштармен Танысу

Іс-әрекет:

Ағаштарды Бақылау: Балалар жақын жердегі ағаштарды зерттеп, олардың жапырақтары, діңдері мен формаларын бақылайды.

Ағаштың Бөліктері: тәрбиеші ағаштың бөліктерін (жапырақ, дің, тамыр) көрсетіп, балаларға сипаттауды ұсынады.

«Табиғат Серуені»

Мақсаты: Табиғат элементтерімен таныстыру.

Іс-әрекет: Балаларды сыртқа шығарып, ағаштар, гүлдер, жапырақтармен таныстырыңыз. Әр элементті көрсетіп, оның түсі мен формасын сипаттаңыз.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №15

Гүлдер мен Өсімдіктер

Іс-әрекет:

Гүлдерді Жинау: Балалар табиғаттан түрлі гүлдерді жинайды.

Гүлдер Танысу: Жиналған гүлдер туралы ақпарат бөлісіп, олардың аттарын атап өтеді.

«Жинау Ойыны»

Мақсаты: Табиғи заттарды жинау арқылы зейінді дамыту.

Іс-әрекет: Балаларға жапырақтар, тастар, гүлдер жинауға рұқсат етіңіз. Жиналған заттарды бірге қарап, аттарын атап, талқылаңыз.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №16

Құстарды Бақылау

Іс-әрекет:

Құстарды Тыңдау: Балалар табиғатта құстарды бақылап, олардың дауыстарын тыңдайды.

Құстар Дәрісі: Әр бала өздерінің көрген құстары туралы айтып, олардың ерекшеліктерін сипаттайды.

«Табиғат Суреттері»

Мақсаты: Табиғатты сурет арқылы бейнелеу.

Іс-әрекет: Табиғаттағы заттарды (жапырақ, гүл) пайдаланып, балаларға сурет салуға көмектесіңіз. Оларды бірге бояп, табиғат элементтерін сипаттаңыз.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №17

Табиғаттағы Дыбыстар

**Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас**

Іс-әрекет:

Дыбыстарды Тыңдау: Табиғаттағы дыбыстарды (жел, су, құстар) тыңдап, олардың қайдан шыққанын анықтау.

Дыбыстарды Қайталау: Балалар табиғаттағы дыбыстарды өздері жасап, топта ойнайды «Жануарлар Дыбыстары»

Мақсаты: Жануарлар мен олардың дыбыстарын таныстыру.

Іс-әрекет: Балаларға әртүрлі жануарлардың (мысалы, құс, ит, мысық) дыбыстарын тыңдатып, оларды қайталауды сұраныз.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №18

Серуен Кешені

Іс-әрекет:

Табиғат Жұмыстары: Балалар серуен барысында жинаған элементтерін (жапырақ, гүл) көрсетіп, талқылайды.

Көрме: Өз жұмыстарын (коллаж, сурет) ұйымдастырып, таныстырады.

«Экологиялық Ойыншықтар»

Мақсаты: Экологиялық ойыншықтармен таныстыру.

Іс-әрекет: Табиғи материалдардан (ағаш, қағаз) жасалған ойыншықтарды көрсетіп, олармен ойнауға рұқсат етіңіз.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №19

Бақылау: "Жапырақтардың өзгерісі"

Мақсаты: Жапырақтардың түсі мен пішіндерін тану, күзгі өзгерістерді бақылау.

Іс-әрекет: Балалар ағаштардағы жапырақтардың түстерін бақылайды: жасыл, сары, қызыл және қоңыр жапырақтарды таниды.

Педагог балаларға жапырақтың неге түсетінін және күз мезгіліндегі табиғаттың өзгерістерін түсіндіреді.

Сұрақтар:

«Жапырақтар қандай түстерге боялған?»

«Бұл жапырақтар қай ағаштан түсті?»

Белсенділік:

Жапырақтарды жинау, олардың пішінін қолдарымен сипалап сезіну, жапырақтармен ойындар ұйымдастыру.

Өсімдіктерге күтім жасау

Мақсаты: Балаларға өсімдіктердің күтімі туралы түсінік беру және табиғатқа деген сүйіспеншілік қалыптастыру.

Іс-әрекет: Балалар бөлмедегі немесе ауладағы өсімдіктерді суарады.

Топтағы гүлдердің жапырақтарын сүртеді.

Педагог балаларға судың өсімдіктер үшін маңызды екенін түсіндіреді және өсімдіктердің қалай өсетінін көрсетеді.

Құралдар: кішкентай су құйғыштар, майлықтар.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №20

Бақылау: "Күннің күйі"

Мақсаты: Ауа райын сезіну, күннің жылуы немесе салқын болуы туралы түсінік беру.

Іс-әрекет: Балалар күннің қалай жылытып тұрғанын немесе ауа райының салқындығын сезіну үшін бетін күнге қаратады немесе желді сезінеді. Педагог балаларға «Күннің шуағы бізді қалай жылытады?» деген сұрақтар қояды.

Сұрақтар: «Бүгін күн жылы ма, әлде суық па?»

Серуен картотекасы Қыркүйек айы 3-жас

«Күн бізге не береді?»
Белсенділік:
Күнге қарап, оның қалай жарқырап тұрғанын бақылау, желдің күші мен ауа райының әсерін сезіну.

Ойыншықтарды жинау және реттеу
Мақсаты: Балаларды өз заттарына және ойыншықтарға ұқыптылықпен қарауға үйрету.

Іс-әрекет: Балалар ойнап болған соң, ойыншықтарды арнайы себетке немесе сөреге жинайды.
Ойыншықтарды әртүрлі санаттарға бөлуге үйрету (мысалы, машиналарды бір жерге, қуыршақтарды басқа жерге қою).
Құралдар: ойыншықтар, ойыншықтарды жинайтын себеттер.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №21

Бақылау: "Бұлттарды бақылау"

Мақсаты: Аспандағы бұлттардың қозғалысын байқау, олардың түрлері мен пішіндерін тану.
Іс-әрекет: Балалар аспанға қарап, бұлттардың пішінін және олардың қалай қозғалатынын бақылайды.

Педагог бұлттардың әртүрлі болатынын түсіндіреді: жұқа, қалың, ақ немесе қара бұлттар.

Сұрақтар: «Бұлттар қандай? Олар неге ұқсайды?»
«Бұлттар қайда қозғалып бара жатыр?»

Белсенділік:

Балалар бұлттардың пішінін елестетіп, «Олар неге ұқсайды?» деп айтады (мысалы, жануарларға, үйлерге ұқсайды деп елестету).

Ауладағы жапырақтарды немесе қоқысты жинау

Мақсаты: Балаларға қоршаған ортаны таза ұстауға үйрету.

Іс-әрекет: Балалар серуен барысында жерге түскен жапырақтарды немесе қоқыстарды жинайды.
Педагог балаларға табиғатты қорғау және қоқыстарды жинаудың маңызын түсіндіреді.

Құралдар: кішкентай қапшықтар, қолғаптар.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №22.

Бақылау: "Құстарды бақылау"

Мақсаты: Құстардың қозғалысын, олардың дауысын тыңдау, құстардың түрлерін ажырату.

Іс-әрекет: Балалар серуен барысында құстардың дауысын тыңдап, олардың қалай ұшып жүргенін бақылайды.

Педагог құстардың атауларын атап, олардың табиғаттағы рөлі туралы әңгімелейді.

Сұрақтар: «Қандай құстарды көрдік?»

«Құстар қалай ән салады?»

Белсенділік:

Құстардың дауысын еліктеу, құстардың ұшуын бейнелеп ойнау (қолдарын жайып, құстар секілді жүгіру).

Құстарды немесе жануарларды күту

Мақсаты: Балаларға жануарларға қамқор болуды үйрету.

Іс-әрекет: Балалар балабақшаның ауласында құстарға жем шашады немесе аквариумдағы балықтарға жем береді.

Педагог құстардың немесе жануарлардың қалай тамактанатынын және оларға қалай қамқор болу керектігін түсіндіреді.

Құралдар: құс жемі немесе балықтарға арналған жем.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №23

Бақылау: "Ағаштардың биіктігі"

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Мақсаты: Ағаштардың биіктігін, олардың жапырақтары мен діңін зерттеу.

Іс-әрекет: Балалар ағаштардың діңіне қарап, олардың биіктігін бағалайды. Педагог ағаштардың қалай өсетінін түсіндіреді.

Балаларға ағаштың жасыл жапырақтары мен олардың пішіндерін көрсету.

Сұрақтар: «Ағаш биік пе, әлде аласа ма?»

«Жапырақтар қандай пішінде?»

Белсенділік:

Ағаштардың айналасында жүру, олардың жапырақтарын жинау және жапырақтардың пішіндерін талдау.

Құммен және сүмөң ойнау

Мақсаты: Балалардың ұсақ моторикасын дамыту және еңбекке қызығушылықты арттыру.

Іс-әрекет: Балалар құмда немесе суда арнайы ойыншықтармен ойнап, құмнан әртүрлі пішіндер жасайды.

Ойнап болғаннан кейін, балалар жұмыс орнын жинайды, құралдарды жуып, сөреге қояды.

Құралдар: құм және суға арналған ойыншықтар.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы
№24

Бақшадағы күзгі жұмысты бақылау.

Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту.

Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жүйекшелерді үгінділермен толтыру)

Құмға берілген үлгілердің суретін салу

Құммен мүсіндеу бейнесін

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар
Мүсіндеу, Сурет салу

Серуен картотекасы №25

Аула сыпырушының жұмысын бақылау.

Мақсаты: сыпырушының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту арқылы сөйлеу тілінің дамуына үлес қосу; сыпырушының жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу.

Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (белгілі жерге қоқыс жинау). Құмға берілген үлгілердің суретін салу

Құммен мүсіндеу бейнесін

Мүсіндеу, сурет салу

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар, мүсіндеу

Топ бөлмесінде Міндеті: Ересектердің сөзін түсінуге, шағын әңгімелерді түсіну, достықтың мағынасын түсіндіру

«Достық жайлы» мультфильм, бейнебаян көру.

(Шығармашылыққа баулу, көркем әдебиет)

Серуен картотекасы №27

Қандай ғажап - ұзын үй!

Онда жолаушылар көп (танертен)

Міндеттері: сыртқы түрі бойынша көлікті ажырата білуге, автобустың қайда және қай бағытта қозғалатынын атауға үйрету; «аялдама», «жол», «жолаушы», «автобустың алдыңғы, артқы», «жүргізуші», «жол», «тротуар» ұғымдарын беру

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Көліктердің суретін түстері бойынша құрастыру
Құрастыру

Серуен картотекасы №28

Ит - біздің ең адал досымыз (кеш)
Міндеттері: үй жануары – ит туралы түсінік беру, сыртқы түрі, мінез-құлық ерекшеліктерін, адам өміріндегі маңызын атап өту, жануарларға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу; итті қолға үйрету, кейбір тұқымдар туралы айту; балаларды үй жануарлары туралы әңгімелеуге шақыру; әртүрлі еңбек түрлеріне оң көзқарастарын қалыптастыру
Иттің бейнесін құрастырып жапсыру, суретін салу
Сурет салу, мүсіндеу, құрастыру

Серуен картотекасы 29

Тақырып: "Күзгі құстар"

Бақылау: Балалармен бірге құстарды бақылау, олардың ұшып жүргенін тамашалау. **Құстардың** жылы жаққа ұшуын түсіндіру.

Ойын: "Құстар қалай ұшады?" ойыны. Балалар құс сияқты қолдарын жайып, айналып жүгіреді.

Шығармашылық: Қағаздан құстардың суретін жасап, топ бөлмесін безендіру.

Сұрақтар: "Қандай құстарды көрдің?", "Құстар неге ұшып кетеді?"

Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жүрекшелерді үгінділермен толтыру)

Құмға берілген үлгілердің суретін салу

Құммен мүсіндеу бейнесін

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар

Мүсіндеу, Сурет салу

Серуен картотекасы 30

Тақырып: "Күзгі жел"

Бақылау: Желдің қалай соғып тұрғанын, жапырақтардың қалай ұшып жүргенін бақылау.

Балаларға желдің күшін түсіндіру.

Ойын: "Жел мен жапырақтар" ойыны – балалар жапырақтар сияқты ұшып, айналып ойнайды.

Шығармашылық: Желдің әсерін қағаздан немесе мата жапырақтарды жапсыру арқылы көрсету.

Сұрақтар: "Жел не істейді?", "Жел қалай соғады?"

Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (белгілі жерге қоқыс жинау). Құмға берілген үлгілердің суретін салу

Мүсіндеу, сурет салу

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар, мүсіндеу Серуен картотекасы 31

Тақырып: "Күзгі еңбек"

Бақылау: Балалармен бақшаларда немесе аулада жұмыс істеп жатқан адамдарды бақылау (жапырақтарды жинау, бақшаны тазалау).

Ойын: "Кім тез жинайды?" ойыны – балалар шағын сыпырғыштармен жапырақтарды бір жерге жинайды.

Шығармашылық: Балаларға өздерінің жасаған еңбектерінің нәтижесін сурет салу немесе жапсыру жұмыстарында қолдану.

Сұрақтар: "Адамдар не істеп жатыр?", "Сен қалай көмектесе аласың?"

Еңбекке баулу, Шығармашылық дағдыларын дамыту Серуен картотекасы №32

Серуен орны: Аулада

Ойын: «Жасырынбақ» — Бір бала жасырынып, қалғандары іздейді.

Мақсаты: Наблюдательдікті дамыту, сергектік.

«Қоршаған орта жәрмеңкесі»

Мақсаты: Қалдықтарды дұрыс сұрыптау.

Серуен картотекасы

Қыркүйек айы

3-жас

Сипаттамасы: Балаларға әртүрлі материалдар (пластик, қағаз, металл) беріледі. Олар қалдықтарды дұрыс контейнерлерге орналастыруы керек.
Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру
Серуен картотекасы №33

Серуен орны: Табиғат

Ойын: «Табиғаттағы қазына» — Белгіленген нүктелерде жұмбақтар шешу.

Мақсаты: Логикалық ойлауды дамыту, табиғатқа жақындастыру.

«Қоршаған орта жәрмеңкесі»

Мақсаты: Қалдықтарды дұрыс сұрыптау.

Сипаттамасы: Балаларға әртүрлі материалдар (пластик, қағаз, металл) беріледі. Олар қалдықтарды дұрыс контейнерлерге орналастыруы керек.
Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №34

Табиғатқа қамқорлық

Қоқыс жинау: Серуен барысында балаларға табиғаттағы қоқыстарды жинау тапсырмасын беріңіз.

Бұл оларға қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауға және табиғатты қорғауға үйретеді.

Өсімдіктерге күтім: Балаларға ағаштардың жапырақтарын, гүлдерін қарау, оларды суару немесе егу бойынша тапсырмалар беру. Бұл өсімдіктердің өмір сүруіне ықпал етеді.

Еңбек дағдыларын дамыту

Жемістер мен көкөністерді жинау: Егер серуен ауыл немесе бақшада өтсе, балаларды жемістер мен көкөністерді жинауға үйрету. Бұл оларға еңбек арқылы өнім алудың маңыздылығын көрсетеді.

Құстарға жем беру: Балаларға құстарға арналған жем шашу немесе арнайы орындар дайындау. Бұл табиғатқа қамқорлық сезімін дамытуға көмектеседі.

Табиғатпен танысу

Табиғатқа қатысты тапсырмалар: Балаларға табиғаттағы өзгерістерді бақылау, мысалы, жапырақтардың түсі, ағаштардың формасы туралы жазу немесе сурет салу.

Экологиялық білім беру: Табиғаттың экосистемасы, өсімдіктер мен жануарлардың өзара байланысы туралы мәліметтер беру.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №35

Табиғатпен танысу

Тақырып: Ағаштар мен өсімдіктерді зерттеу

Мақсат: Балаларды ағаштар мен өсімдіктердің түрлерімен таныстыру, оларды күтуге үйрету.

Серуен: Балалармен жақын маңдағы саябаққа барып, ағаштар мен гүлдерді тамашалау.
Іс-шара: Балаларға әртүрлі өсімдіктерді көрсетіп, олардың жапырақтары мен сабақтарын зерттеу.

Әр ағаштың атауын айтып, ағаштарды күту туралы түсіндіру.

Еңбекке баулу: Балаларға бақшаға қалай қамқор болу керектігін көрсетіп, кішкене күрекпен топырақты қопсыту.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №36

Судың маңызы

Тақырып: Судың табиғаттағы рөлі

Мақсат: Судың маңызын түсіндіру, суды үнемді пайдалану жолдарын үйрету.

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Серуен: Су қоймасы немесе бұлақ жанында серуен.

Іс-шара: Балаларға судың табиғаттағы ролі мен оның маңызын түсіндіру, суды қалай үнемдеу керек екенін үйрету.

Еңбекке баулу: Су қоймасына немесе бақшадағы өсімдіктерге су тасып, оларды суару. Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №37

Тазалық күні

Тақырып: Табиғатты таза ұстау

Максат: Балалардың қоршаған ортаны таза ұстауға баулу, тазалыққа үйрету.

Серуен: Жакын маңдағы табиғи аймаққа серуен.

Іс-шара: Балалармен бірге серуенден жүріп, жердегі коқыстарды жинау. Табиғатты коқыстан қалай қорғауға болатыны туралы әңгімелесу.

Еңбекке баулу: Қоқыс жинау мен сұрыптау жұмыстарын көрсету. Балаларға коқысты қайда және қалай тастау керектігін үйрету.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №38

Гүлдер күні

Тақырып: Гүлдердің түрлері және оларды күту

Максат: Гүлдер туралы білімін кеңейту және оларды күтуге баулу.

Серуен: Гүлдер өсетін аймаққа серуен жасау.

Іс-шара: Әр гүлдің түрлерін талқылау, олардың хош иістерін сезіну. Гүлдер мен өсімдіктерді өз қолдарымен егін үйрену.

Еңбекке баулу: Гүлдерді суару және оларға топырақ қопсыту жұмыстарын жасау.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы

Жапырақтарды бақылау

Мақсаты: Балалардың табиғатты тану қабілетін дамыту, жапырақ түрлерін ажырата білуге үйрету.

Өткізу тәсілі: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтарын көрсетіп, олардың түстері мен пішіндерін зерттеуді ұсынады. Әр жапырақтың ерекшеліктерін айтып береді.

«Жапырақтардан сурет салу»

Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, жапырақтар мен табиғи материалдардан сурет құрастыру.

Ойын ережесі: Балалар түрлі-түсті жапырақтарды жинап, олардан ағаш, гүл, үй, жануарлар сияқты бейнелерді жасайды.

(Ұсыныс ойын ,Экологиялық мәдениет дағдысы)

Серуен картотекасы

Ауа райын бақылау

Мақсаты: Балалардың ауа райы жағдайын түсіну қабілетін дамыту.

Өткізу тәсілі: Тәрбиеші балалармен бірге аспанды, бұлттардың қозғалысын, күннің түсін және желді бақылап, ауа райы туралы әңгіме жүргізеді.

«Жапырақтарды жинау»

Мақсаты: Жинақылық пен ұқыптылыққа үйрету, ұжымдық жұмыс жасауға баулу.

Ойын ережесі: Балаларды екі топқа бөліп, жапырақтарды кім көп жинайтынын жарыстыру. **(Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)**

Серуен картотекасы

Табиғат бақылауы

Серуен картотекасы
Қыркүйек айы
3-жас

Мақсаты: Балаларға табиғатты бақылап, оны түсінуге көмектесу.

Қалай ойналады: Балаларға ағаштарды, жапырақтарды, құстарды, жануарлардың іздерін көрсетіп, олардың атауларын айтып береміз. Олармен бірге «Қандай жануардың ізі?» деген ойын ойнауға болады. Бұл арқылы балалар табиғат туралы жаңа мәліметтер алады және байқағыштық қабілеттерін дамытады.

«Түстерді тап» ойыны

Мақсаты: Балалардың түстерді тану қабілеттерін жетілдіру.

Қалай ойналады: Балаларға белгілі бір түсті нысандарды іздеу тапсырылады (мысалы, «кызыл түсті заттарды тап»). Бұл ойын арқылы олар түстерді ажыратуға және қоршаған ортаны мұқият бақылауға үйренеді.

(Ұсыныс ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы)

Сурет салу іс-әрекеті

Серуен картотекасы «Күзгі серуен»

Мақсаты: Балалардың күзгі табиғат туралы түсініктерін кеңейту, жапырақтардың түсін және ағаш түрлерін ажыратуға үйрету.

Бақылау: Күзгі жапырақтардың түсуін бақылау, ағаштардың атауын айту.

Қимылды ойын: «Кім көп жапырақ жинайды?». Балалар жердегі түрлі түсті жапырақтарды жинап, оларды санайды.

Дидактикалық ойын: «Түстерді тап». Балалар әртүрлі түсті жапырақтарды іздеп, түстерін анықтайды.

Таза ауада құстардың бейнесін ермексазбен мүсіндеу

Мүсіндеу

(Экологиялық мәдениет дағдысы. Физикалық іс-әрекетті дамыту)

Серуен картотекасы Қазан айы

Серуен картотекасы №1

Міндеті: Табиғаттағы өзгерістерді байқау.

Іс-әрекет барысы:

Балалармен серуенге шығып, жерге түскен сары, қызыл жапырақтарды жинайды. Тәрбиеші олардың түсін атап, салыстырады, балаларға қолмен ұстауға мүмкіндік беру. Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру.

Серуен картотекасы №2

Міндеті: Ұлтымақтастыққа тәрбиелеу.

Іс-әрекет барысы:

«Жапырақтар желде ұшты» ойынында тәрбиеші қолындағы жапырақты көтеріп, «жел соқты» дейді. Балалар жан-жаққа жүгіреді, кейін қайта жиналып, «достар шеңберін» жасайды. Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру.

Серуен картотекасы №3

Міндеті: Ортақ еңбекті бағалауға үйрету.

Іс-әрекет барысы:

Балаларға кішкентай күрекшелер беріліп, ауладағы жапырақтарды жинау ұсынылады. Жинағаннан кейін тәрбиеші: «Көрдiңдер ме, бәрiмiз бiрге iстесек, тез бiтедi!» – деп мадақтайды.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру.

Серуен картотекасы №4

Серуен орны: Ойын алаңы

Ойын: «Кім жылдам?» — Допты лақтырып, жарыс ұйымдастыру.

Шапшаңдықты дамыту, командалық жұмыс.

«Табиғаттық детектив»

Міндеті: Табиғаттағы өзгерістерді бақылау.

Сипаттамасы: Балалар топқа бөлініп, табиғатта (ағаштар, жәндіктер) белгіленген нысандарды табу керек. Олар тапқан нәрселері туралы қысқаша әңгімелеп береді.
Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №5

Серуен орны: Аулада

Ойын: «Жасырынбақ» — Бір бала жасырынып, қалғандары іздейді.

Наблюдательдікті дамыту, сергектік.

«Қоршаған әлем жәрмеңкесі»

Мақсаты: Қалдықтарды дұрыс сұрыптау.

Сипаттамасы: Балаларға әртүрлі материалдар (пластик, қағаз, металл) беріледі. Олар қалдықтарды дұрыс контейнерлерге орналастыруы керек.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №6

Серуен орны: Табиғат

Ойын: «Табиғаттағы қазына» — Белгіленген нүктелерде жұмбақтар шешу.

Логикалық ойлауды дамыту, табиғатқа жақындастыру.

«Қоршаған әлем жәрмеңкесі»

Мақсаты: Қалдықтарды дұрыс сұрыптау.

Сипаттамасы: Балаларға әртүрлі материалдар (пластик, қағаз, металл) беріледі. Олар қалдықтарды дұрыс контейнерлерге орналастыруы керек.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №7

Міндеті: Балаларды бірге ойнауға үйрету.

Іс-әрекеттер барысы: Балалар қол ұстасып шеңбер құрады, бірге әндетіп жүреді, «Достар шеңбері» ойынын ойнайды.

Жолдан шықпау, тәрбиешіден алыс қетпеу.

Күзгі ағаш жапырақтарын қарастыру,

(мәдениет дағдысы, Қауіпсіздік ережесін үйрету)

Серуен картотекасы №8

Міндеті: Табиғаттағы өзгерістерді байқау.

Іс-әрекеттер барысы: Жерге түскен жапырақтарды жинап, түстерін салыстыру.

Жапырақ үйінділеріне секірмеу, қоқыс арасынан алмау.

Жапырақтардың пішіні мен түсінің өзгеруін бақылау. (Экологиялық мәдениет дағдысы)

Қоршаған әлеммен таныстыру, қауіпсіздік сақтау дағдысы)

Серуен

Картотекасы №9

Міндеті: Достыққа тәрбиелеу.

Іс-әрекеттер барысы: «Жел соқты» ойыны. Балалар жан-жаққа тарап, қайта шеңберге жиналады.

Бір-бірін итермеу, жүгіргенде абай болу.

Желдің әсерін түсіндіру.

(Саяхат ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №10

Міндеті: Ортақ еңбекке баулу.

Іс-әрекеттер барысы: Балалар ауладағы жапырақтарды бірге жинайды.

Құралды (күрекше, тырма) дұрыс қолдану.: Жапырақтардың қурап түсу себебін түсіндіру

(Отбасы құндылықтары ,Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен

картотекасы №11

Міндеті: Құстарды қорғауға үйрету.

Іс-әрекеттер барысы: Құстарды бақылап, олардың қимылын қайталайды.

Құстарды үркітпеу, тас атпау.

Құстардың күзде топтасып ұшуын түсіндіру

(Әңгіме ойын Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №12

Міндеті: Достық сезімін қалыптастыру.

Іс-әрекеттер барысы: «Кім тез табады?» ойыны. Балалар сары жапырақ іздейді.: Жерге еңкейгенде бір-біріне соқтықпау.

Жапырақтардың әртүрлілігін түсіндіру

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №13

Міндеті: Табиғатқа қамқорлық.

Іс-әрекеттер барысы: Балалар ағашты құшақтап, оған жылы сөз айтады.

Ағашқа өрмелемеу, бұтақ сындырмау.

Ағаштың күздегі ерекшелігін түсіндіру

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №14

Міндеті: Қимыл дағдыларын дамыту.

Іс-әрекеттер барысы: «Жел соқты» ойынының жаңа нұсқасы.

Шашырап жүгіргенде тәртіп сақтау.

Күзгі желдің әсерін түсіндірі, бірге талқылау Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №15

Міндеті: Ынтымақпен әрекет ету.
Іс-әрекеттер барысы: Ойыншықтарды бірге жинау.: Құмды көзге сеппеу.: Құм, тас сияқты табиғи материалдарды көрсету, талқылау
Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №16

Міндеті: Бір-біріне көмектесуге үйрету.

Іс-әрекеттер барысы: «Досына көмектес» ойыны. Балалар бір-біріне киімін түзетеді.

Киімді кигізігенде қатты тартпау.

Киімнің күзде жылды сақтайтынын түсіндіру, киім түрлерін талқылау

қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №17

Міндеті: Мамандық иелеріне құрметпен қарау.

Іс-әрекет барысы: Аула сыпырушының жұмысын бақылау, балалармен бірге аула тазалау.

Қауіпсіздік сақтау: Қоқысқа жалаң қолмен тимеу.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №18

Бақылау: "Күннің күйін"

Міндеті: Тазалыққа баулу.

Іс-әрекет барысы: Балалар жапырақ жинайды, бір жерге үйеді.

Қауіпсіздік сақтау: Қатты заттардан абай болу.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №21

Міндеті: Еңбек құралдарын тану.

Іс-әрекет барысы: Күтушінің шелек, сыпырғыш, күрек қолдануын көрсету.

Қауіпсіздік сақтау: Құралды дұрыс ұстауды үйрету.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №19.

Міндеті: Табиғаттағы тазалықты сақтау.

Іс-әрекет барысы: Балалар қоқысты арнайы қоқыс жәшігіне тастайды.

Қауіпсіздік сақтау: Қолын жууды еске салу.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №20

Міндеті: Қоршаған ортаға қамқорлық.

Іс-әрекет барысы: Гүлдерді суарып, өсімдіктерге қамқор болу.

Қауіпсіздік сақтау: Суды төкпеу, тайып кетпеу.

(Еңбекке баулу, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №21

Бақшадағы күзгі жұмысты бақылау.

Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту.
Ересек адамдармен орындалатын карапайым еңбек тапсырмалары (жүйекшелерді үгінділермен толтыру)
Құмға берілген үлгілердің суретін салу
Құммен мүсіндеу бейнесін
Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар
Мүсіндеу , Сурет салу

Серуен картотекасы №22

Міндеті: Жануарларға қамқорлық.

Іс-әрекет барысы: Ит пен мысыққа қалай күтім жасалатынын түсіндіру.

Қауіпсіздік сақтау: Жануарға тым жақындамау.

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар

Топ бөлмесінде Міндеті: Ересектердің сөзін түсінуге, шағын әңгімелерді түсіну , достықтың мағынасын түсіндіру

«Достық жайлы» мультфильм, бейнебаян көру.

(Шығармашылыққа баулу, көркем әдебиет)

Серуен картотекасы №23

Міндеті: Табиғаттағы еңбекті тану.

Іс-әрекет барысы: Балалар бағбанның қалай жұмыс істейтінін бақылайды.

Қауіпсіздік сақтау: Құралдарға тимеу.

Қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №24

Міндеті: Ынтымаққа тәрбиелеу.

Іс-әрекет барысы: Бірге ауладағы құмды тегістеу.

Қауіпсіздік сақтау: Құмды бетке шашпау.

Құралдарға тимеу.

Қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №25

Міндеті: Ортақ іске қатысу.

Іс-әрекет барысы: Қоқысты бөліп тастау (қағаз, пластик).

Қауіпсіздік сақтау: Шыны сынықтарына кол тигізбеу.

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар

Серуен картотекасы №26

Міндеті: Табиғатты қорғау.

Іс-әрекет барысы: «Жапырақты сындырмаймыз» ойыны.

Қауіпсіздік сақтау: Бұтақ сындырмау.

Серуен картотекасы №27

Міндеті: Еңбектің маңызын түсіну.

Іс-әрекет барысы: Балалар күтушіге орындықтарды әкелісуге көмектеседі.

Қауіпсіздік сақтау: Ауыр зат көтермеу.

Еңбекке баулу,

Серуен картотекасы №28

Міндеті: Қоршаған ортаны байқау.

Іс-әрекет барысы: Күзгі ағаштарды қарап, айырмашылығын табу.

Қауіпсіздік сақтау: Ағашқа шықпау. қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №29

Міндеті: Экологиялық мәдениет қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: Құстарға жем шашу.

Қауіпсіздік сақтау: Құстарды үркітпеу.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №30

Еңбек дағдыларын дамыту

Жемістер мен көкөністерді жинау: Егер серуен ауыл немесе бақшада өтсе, балаларды жемістер мен көкөністерді жинауға үйрету. Бұл оларға еңбек арқылы өнім алудың маңыздылығын көрсетеді.

Құстарға жем беру: Балаларға құстарға арналған жем шашу немесе арнайы орындар дайындау. Бұл табиғатқа қамқорлық сезімін дамытуға көмектеседі.

Табиғатпен танысу

Табиғатқа қатысты тапсырмалар: Балаларға табиғаттағы өзгерістерді бақылау, мысалы, жапырақтардың түсі, ағаштардың формасы туралы жазу немесе сурет салу.

Экологиялық білім беру: Табиғаттың экосистемасы, өсімдіктер мен жануарлардың өзара байланысы туралы мәліметтер беру.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №31

Серуен: Балалармен жақын маңдағы саябаққа барып, ағаштар мен гүлдерді тамашалау.

Іс-шара: Балаларға әртүрлі өсімдіктерді көрсетіп, олардың жапырақтары мен сабақтарын зерттеу. Әр ағаштың атауын айтып, ағаштарды күту туралы түсіндіру.

Еңбекке баулу: Балаларға бақшаға қалай қамқор болу керектігін көрсетіп, кішкене күрекпен топырақты қопсыту.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №32

Судың маңызы

Балаларға судың табиғаттағы рөлі мен оның маңызын түсіндіру, суды қалай үнемдеу керек екенін үйрету.

Еңбекке баулу: Су қоймасына немесе бақшадағы өсімдіктерге су тасып, оларды суару.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №33

Тазадық күні

Балалармен бірге серуендеп жүріп, жердегі қоқыстарды жинау. Табиғатты қоқыстан қалай қорғауға болатыны туралы әңгімелесу.

Еңбекке баулу: Қоқыс жинау мен сұрыптау жұмыстарын көрсету. Балаларға қоқысты қайда және қалай тастау керектігін үйрету.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №34

Гүлдер күні
Гүлдер өсетін аймаққа серуен жасау.
Іс-шара: Әр гүлдің түрлерін талқылау, олардың хош иістерін сезіну. Гүлдер мен өсімдіктерді өз қолдарымен егіп үйрену.
Еңбекке баулу: Гүлдерді суару және оларға топырақ көпсіту жұмыстарын жасау.
Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №35

Жапырақтарды бақылау

Максаты: Балалардың табиғатты тану қабілетін дамыту, жапырақ түрлерін ажырата білуге үйрету.

Өткізу тәсілі: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтарын көрсетіп, олардың түстері мен пішіндерін зерттеуді ұсынады. Әр жапырақтың ерекшеліктерін айтып береді.

«Жапырақтардан сурет салу»

Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, жапырақтар мен табиғи материалдардан сурет құрастыру.

Ойын ережесі: Балалар түрлі-түсті жапырақтарды жиңап, олардан ағаш, гүл, үй, жануарлар сияқты бейнелерді жасайды.

(Ұсыныс ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы)

Серуен картотекасы №36

Ауа райын бақылау

Максаты: Балалардың ауа райы жағдайын түсіну қабілетін дамыту.

Өткізу тәсілі: Тәрбиеші балалармен бірге аспанды, бұлттардың қозғалысын, күннің түсін және желді бақылап, ауа райы туралы әңгіме жүргізеді.

«Жапырақтарды жинау»

Максаты: Жинақылық пен ұқыптылыққа үйрету, ұжымдық жұмыс жасауға баулу.

Ойын ережесі: Балаларды екі топқа бөліп, жапырақтарды кім көп жинайтынын жарыстыру.

(Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №37

Міндеті: Табиғатты бақылау.

Іс-әрекет барысы: Аспанға қарап бұлттардың қозғалысын бақылау.

Қауіпсіздік сақтау: Жүгіргенде абай болу.

Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №38

Міндеті: Еңбектің нәтижесін бағалау.

Іс-әрекет барысы: Жиналған аулаға қарап, «таза – әдемі» екенін айту.

Қауіпсіздік сақтау: Қолды жууды ұмытпау.

Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №39

Міндеті: Қорытындылау.

Іс-әрекет барысы: «Біз табиғатты қорғаймыз» атты серуендік әңгіме, өлең айту.

Қауіпсіздік сақтау: Саптан шықпау.

Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №40

Міндеті: Мамандық иелеріне құрметпен қарау.

Іс-әрекет барысы: Аула сыпырушының жұмысын бақылау, балалармен бірге аула тазалау.

Қауіпсіздік сақтау: Қоқысқа жалаң қолмен тимеу.

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №41

Бақылау: "Күннің күйі"

Міндеті: Тазалыққа баулу.

Іс-әрекет барысы: Балалар жапырақ жинайды, бір жерге үйеді.

Қауіпсіздік сақтау: Қатты заттардан абай болу.

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №42

Міндеті: Еңбек құралдарын тану.

Іс-әрекет барысы: Күтушінің шелек, сыпырғыш, күрек қолдануын көрсету.

Қауіпсіздік сақтау: Құралды дұрыс ұстауды үйрету.

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №43

Міндеті: Табиғаттағы тазалықты сақтау.

Іс-әрекет барысы: Балалар қоқысты арнайы қоқыс жәшігіне тастайды.

Қауіпсіздік сақтау: Қолын жууды еске салу.

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №44

Міндеті: Қоршаған ортаға қамқорлық.

Іс-әрекет барысы: Гүлдерді суарып, өсімдіктерге қамқор болу.

Қауіпсіздік сақтау: Суды төкпеу, тайып кетпеу.

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы Қараша айы

Серуен картотекасы №1

Тақырып: Қауіпсіз серуен жолы

Міндет: Балаларды даладағы қауіпсіз жүріс-тұрысқа үйрету

Іс-әрекет барысы:

Тәрбиеші балаларға жолда жүрудің ережелерін түсіндіреді

Балалар серуен барысында қол ұстасып жүреді

Қызыл, жасыл түстерді ажыратып «Жол шамы» ойынын ойнайды. Балалар қызыл түсте тоқтайды, жасыл түсте жүреді

Нәтиже: Балалар далада қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін біледі

(Қауіпсіздік дағдысын, Танымдық дағдыларды дамыту, қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №2

Тақырып: Еңбекке құрмет

Міндет: Балаларды еңбекті бағалауға, көмектесуге баулу

Іс-әрекет барысы:

Балалар тәрбиешімен бірге құлаған жапырақтарды жинайды

Аула тазалау еңбегін бақылайды

«Жапырақ жинаймыз» ойынын ойнайды. Балалар әр түсті жапырақты себетке бөліп салады

Нәтиже: Балалар еңбекті құрметтейді, көмек көрсетуге талпынады

(Еңбек ету дағдысын қалыптастыру, Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №3

Тақырып: Таза аула – таза табиғат

Міндет: Экологиялық мәдениет қалыптастыру

Іс-әрекет барысы:

Балалармен бірге қоқысты бөлек жинауды көрсетіп үйрету

«Қоқыс қай жәшікке?» ойыны ойнатылады. Балалар қағазды көк жәшікке, пластикті сары жәшікке, органикалық заттарды жасыл жәшікке салады

Табиғатты қорғау туралы қысқа тақпақтар айту

Нәтиже: Балалар табиғатты қорғаудың қарапайым жолдарын біледі

(Эко мәдениетті дамыту, Қоршаған әлеммен таныстыру, Коммуникативті дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №4

Тақырып: Әділдік – достықтың бастауы

Міндет: Әділдікке, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу

Іс-әрекет барысы:

Балалар серуен кезінде «Доп кімге тиеді?» ойынын ойнайды. Допты кезекпен әділ бөлісіп ойнайды

Тәрбиеші әділ ойнаудың маңызын түсіндіреді

Балалар кезектесіп ойын құралдарын пайдаланады

Нәтиже: Балалар әділдікті түсінеді, кезек күтуге үйренеді

(Айлық құндылық негізінде дал азамат біртұтас тәрбиені қамту, қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №5

Тақырып: Табиғатты бақылау

Міндет: Күзгі табиғат құбылыстарын бақылап, байқағыштыққа тәрбиелеу

Іс-әрекет барысы:

Балалар ағаш жапырақтарының түстерін салыстырады

Аспандағы бұлттардың пішінін бақылайды

«Күзгі бояулар» ойыны ойнатылады. Тәрбиеші «қызыл жапырақ» десе балалар қолдарын жайып айналады, «сары жапырақ» десе қолдарын жайып секіреді, «жасыл жапырақ» десе аяқтың ұшымен жүреді

Нәтиже: Балалар табиғаттағы өзгерістерді байқайды, экологияны қорғауға қызығушылық танытады

(Физикалық дағды, қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №6

Тақырып: Қауіпсіз ойын алаңы

Міндет: Балаларды ойын алаңында қауіпсіз ойнауға үйрету

Іс-әрекет барысы:

Балаларға әткеншек пен сырғанақта ойнаудың ережесін түсіндіру

Балалар кезекпен ойнайды

«Қауіпсіз әткеншек» ойыны ойналады. Балалар тәрбиешінің нұсқауымен кезек сақтап, қауіпсіздікті бақылап ойнайды

Нәтиже: Балалар ойын алаңында қауіпсіз ойнауды меңгереді

Қоршаған әлеммен таныстыру Қауіпсіздік дағдысы)

Серуен картотекасы №7

Тақырып: Еңбексүйгіш бала

Міндет: Балаларды ұқыпты еңбекке дағдыландыру

Іс-әрекет барысы:

Балалар гүлдерді суарады

Құм алаңын реттейді

«Кім жылдам суарады?» ойыны ойналады. Балалар кезекпен кішкентай шелектермен гүл суарады

Нәтиже: Балалар еңбекке қызығады, ұқыпты болуға үйренеді

(Қоршаған әлеммен таныстыру, Еңбексүйгіштікке баулу)

Серуен картотекасы №8

Тақырып: Табиғатты аялау

Міндет: Экологиялық ой-сананы қалыптастыру

Іс-әрекет барысы:

Балалар ауладағы ағаштарға назар аударады

Тәрбиеші ағаштың маңызын түсіндіреді

«Ағашты құшақта» ойыны ойналады. Балалар кезекпен ағашты құшақтап, оған «рахмет» дейді

Нәтиже: Балалар табиғатты бағалауды үйренеді

(Қоршаған әлеммен таныстыру, Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №9

Тақырып: Әділ ойын

Міндет: Балаларды әділдікке тәрбиелеу

Іс-әрекет барысы:

Балалар шеңбер құрып «Допты таста» ойынын ойнайды

Тәрбиеші кезектесіп ойнауды бақылайды

Әр бала допты әділ кезекпен тастайды

Нәтиже: Балалар әділ ойнауды үйренеді

(Қоршаған әлеммен таныстыру, Физикалық дағды)

Серуен картотекасы №10

Тақырып: Күзгі бақ

Міндет: Күзгі өзгерістерді бақылауға үйрету

Іс-әрекет барысы:

Балалар бақтағы жапырақтардың түсін ажыратады

Жапырақтарды жинап, себетке салады

«Жапырақ түсті» ойыны ойналады. Тәрбиеші жапырақ түсін атайды, балалар сол түстегі жапырақты жинайды

Нәтиже: Балалар күзгі табиғатты таниды

(Қоршаған әлеммен таныстыру, Еңбекке баулу, таным дағдысын дамыту)

Серуен картотекасы №11

Міндеті: Балаларды бірге ойнауға үйрету.

Іс-әрекеттер барысы: Балалар қол ұстасып шеңбер құрады, бірге әндетіп жүреді. «Достар шеңбері» ойынын ойнайды.

Жолдан шықпау, тәрбиешіден алыс кетпеу.

Күзгі ағаш жапырақтарын қарастыру.

(мәдениет дағдысы, Қауіпсіздік ережесін үйрету)

Серуен картотекасы №12

Міндеті: Табиғаттағы өзгерістерді байқау.

Іс-әрекеттер барысы: Жерге түскен жапырақтарды жинап, түстерін салыстыру.

Жапырақ үйінділеріне секірмеу, қоқыс арасынан алмау.

Жапырақтардың пішіні мен түсінің өзгеруін бақылау. **(Экологиялық мәдениет дағдысы**

Қоршаған әлеммен таныстыру, қауіпсіздік сақтау дағдысы)

Серуен**Картотекасы №13**

Міндеті: Достыққа тәрбиелеу.

Іс-әрекеттер барысы: «Жел соқты» ойыны. Балалар жан-жаққа тарап, қайта шеңберге жиналады.

Бір-бірін итермеу, жүгіргенде абай болу.

Желдің әсерін түсіндіру.

(Саяхат ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №14

Міндеті: еңбекке баулу.

Іс-әрекеттер барысы: Балалар ауладағы жапырақтарды бірге жинайды.

Құралды (күрекше, тырма) дұрыс қолдану.: Жапырақтардың құрап түсу себебін түсіндіру

(Отбасы құндылықтары ,Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен

картотекасы №15

Міндеті: Құстарды қорғауға үйрету.

Іс-әрекеттер барысы: Құстарды бақылап, олардың қимылын қайталайды.

Құстарды үркітпеу, тас атпау.

Құстардың күзде топтасып ұшуын түсіндіру

(Өңгіме ойын Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған әлеммен таныстыру)

Серуен картотекасы №16

Тақырып: Қауіпсіз серуен

Міндет: Балаларды далада қауіпсіз жүріп-тұруға үйрету

Іс-әрекет барысы: Балалармен бірге ауладағы жолды, кедергілерді көрсетіп, оларды айналып өтуді үйрету.

Қимылды ойын: *«Бағдаршам»* – тәрбиеші «қызыл», «сары», «жасыл» түстерін айтады. Жасылда – балалар жүреді, сарыда – қолдарын созып дайындалады, қызылда – тоқтайды.

Нәтиже: Балалар бағдаршам ережелерін меңгереді, қауіпсіздікті сақтайды.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №17

Тақырып: Әділ ойнаймыз

Міндет: Балаларды әділдікке тәрбиелеу

Іс-әрекет барысы: Балаларды топтарға бөліп, кезекпен доп лақтыру ойынын ұйымдастыру.

Қимылды ойын: *«Доп кімге жетеді?»* – балалар дөңгеленіп тұрады. Бір бала допты лақтырады, алған бала «Мен алдым!» деп дауыстап, қайтарады. Барлығы кезекпен ойнайды.

Нәтиже: Балалар кезек күтуді үйренеді, әділдікке дағдыланады.

Адалдыққа тәрбиелеу, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №18

Тақырып: Досқа көмектесеміз

Міндет: Балаларды көмек көрсетуге баулу

Іс-әрекет барысы: Балалар жұптасып, бір-біріне сүйеніп, бірге жүгіреді.

Қимылды ойын: *«Досымды құтқар»* – бір бала орнында отырады, екіншісі оны «құтқарып» қолынан тартып тұрғызады. Кейін рөлдері ауысады.

Нәтиже: Балалар достықты сезінеді, көмектесуді үйренеді.

Көмектесу дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

•
Серуен картотекасы №19

Тақырып: Табиғатты аялау – үнемдеу

Міндет: Табиғат байлығын қорғауға баулу

Іс-әрекет барысы: Балалармен бірге суды төкпей құю ойынын ойнау.

Қимылды ойын: «Суды төкпей апар» – балаларға кішкентай ыдыс беріледі. Оны бір жерден екінші жерге апарып, суды төкпей жеткізу керек.

Нәтиже: Балалар суды үнемдеуді үйренеді, ұқыптылыққа тәрбиеленеді.

Үнемдеудағысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №30

Тақырып: Танымдық ойындар

Міндет: Балалардың зияткерлік және қимыл дағдыларын дамыту

Іс-әрекет барысы: Тәрбиеші жануарлардың атын атайды, балалар оны қимылмен бейнелейді.

Қимылды ойын: «Жануарды тап» – егер тәрбиеші «қоян» десе – балалар секіреді, «құс» десе – қолдарын қағып ұшқандай қимыл жасайды.

Нәтиже: Балалар есте сақтау қабілеттерін, қимыл үйлесімділігін дамытады.

Қоршаған әлеммен таныстыру, физикалық дағды

Серуен картотекасы №21

Міндеті: Мамандық иелеріне құрметпен қарау.

Іс-әрекет барысы: Аула сыпырушының жұмысын бақылау, балалармен бірге аула тазалау.

Қауіпсіздік сақтау: Қоқысқа жалаң қолмен тимеу.

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №22

Тақырып: Табиғатты қорғау

Міндет: Балаларды табиғатқа қамқор болуға үйрету

Іс-әрекет барысы: Балалармен бірге ауладағы ағаш жапырақтарын жинап, арнайы орынға салу

Қимылды ойын: «Жапырақ жинаймыз» – тәрбиеші жасанды жапырақтарды шашып тастайды, балалар оларды жылдам теріп жинайды

Нәтиже: Балалар табиғатқа қамқорлықты үйренеді, ұқыптылыққа тәрбиеленеді

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №23

Міндеті: Еңбек құралдарын тану.

Іс-әрекет барысы: Күтушінің шелек, сыпырғыш, күрек қолдануын көрсету.

Қауіпсіздік сақтау: Құралды дұрыс ұстауды үйрету.

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №24

Тақырып: Әділ ойнау

Міндет: Балаларды топпен ойнағанда әділдікке тәрбиелеу

Іс-әрекет барысы: Балаларды екі топқа бөліп, кезекпен ойнау ережесін түсіндіру

Қимылды ойын: «Кім бірінші жетеді?» – балалар белгіленген жерге кезекпен жүгіреді, әркімнің мүмкіндігі тең

Нәтиже: Балалар әділдік пен кезек күту ережесін меңгереді

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту)

Серуен картотекасы №25

Тақырып: Суды үнемдеу

Міндет: Балаларды суды үнемдеуге баулу

Іс-әрекет барысы: Су тамшылары жайлы әңгімелесу, оны дұрыс қолдану ережесін айту

Қимылды ойын: «*Суды төкпей жеткіз*» – балалар қасыққа су құйып, белгіленген жерге апарады

Нәтиже: Балалар суды ұқыпты пайдалануды үйренеді

(Еңбекке баулу , Эко мәдениетті дамыту ,Үнемдеу дағдысы)

Серуен картотекасы

№26

Тақырып: Қауіпсіздік ережелері

Міндет: Балаларды серуен кезінде қауіпсіз жүріп-тұруға баулу

Іс-әрекет барысы: Балаларға жолда жүру ережесін ойын арқылы түсіндіру

Қимылды ойын: «*Бағдаршам*» – тәрбиеші түстерді айтады, балалар оған сәйкес әрекет жасайды

Нәтиже: Балалар бағдаршамның мәнін түсінеді, қауіпсіздікті сақтайды

Қауіпсіздік дағдысы, танымдық дағдылар,Қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №27

Тақырып: Еңбектің пайдасы

Міндет: Балаларды қарапайым еңбекке баулу

Іс-әрекет барысы: Балалармен бірге құм жәшігіндегі ойыншықтарды жинастыру

Қимылды ойын: «*Кім тез жинайды?*» – балалар ойыншықтарды тез арада орнына жинайды

Нәтиже: Балалар еңбекке дағдыланады, жауапкершілікті сезінеді

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар

Топ бөлмесінде Міндеті: Ересектердің сөзін түсінуге, шағын әңгімелерді түсіну , достықтың мағынасын түсіндіру

«Достық жайлы» мультфильм, бейнебаян көру.

(Шығармашылыққа баулу, көркем әдебиет)

Серуен картотекасы №28

Тақырып: Әділдік және достық

Міндет: Балаларды бір-біріне құрметпен қарауға үйрету

Іс-әрекет барысы: Балаларды екі топқа бөліп, тең мүмкіндікте ойын ұйымдастыру

Қимылды ойын: «*Кім тез әкеледі?*» – әр бала кезекпен бір затты алып келіп топқа береді

Нәтиже: Балалар әділдікті сезінеді, достыққа тәрбиеленеді

Адалдық дағдысын қалыптастыру.

Қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №29

Тақырып: Құстарға қамқор болу

Міндет: Жануарларға мейірімді болуға үйрету

Іс-әрекет барысы: Құстарға жем шашуды ұйымдастыру

Қимылды ойын: «*Құстар ұшты*» – тәрбиеші «ұшты» десе, балалар қолдарын қағып ұшады, «қонды» десе тізерлеп отырады

Нәтиже: Балалар құстарға қамқор болуды үйренеді

Қамқорлық сезімін дамыту

Қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №30

Міндеті: іске қатысу.

Іс-әрекет барысы: Қоқысты бөліп тастау (қағаз, пластик).

Қауіпсіздік сақтау: Шыны сынықтарына қол тигізбеу.

Еңбекке баулу дағдысы, танымдық дағдылар

Серуен картотекасы №31

Міндеті: Табиғатты қорғау.

Іс-әрекет барысы: «Жапырақты сындырмаймыз» ойыны.

Қауіпсіздік сақтау: Бұтақ сындырмау.

Серуен картотекасы №32

Міндеті: Еңбектің маңызын түсіну.

Іс-әрекет барысы: Балалар күтушіге орындықтарды әкелісуге көмектеседі.

Қауіпсіздік сақтау: Ауыр зат көтермеу.

Еңбекке баулу,

Серуен картотекасы №33

Міндеті: Қоршаған ортаны байқау.

Іс-әрекет барысы: Күзгі ағаштарды қарап, айырмашылығын табу.

Қауіпсіздік сақтау: Ағашқа шықпау. **қоршаған әлеммен таныстыру**

Серуен картотекасы №34

Міндеті: Экологиялық мәдениет қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: Құстарға жем шашу.

Қауіпсіздік сақтау: Құстарды үркітпеу.

Экологиялық мәдениет дағдысын қалыптастыру, қоршаған әлеммен таныстыру

Серуен картотекасы №35

Еңбек дағдыларын дамыту

Жемістер мен көкөністерді жинау: Егер серуен ауыл немесе бақшада өтсе, балаларды жемістер мен көкөністерді жинауға үйрету. Бұл оларға еңбек арқылы өнім алудың маңыздылығын көрсетеді.

Құстарға жем беру: Балаларға құстарға арналған жем шашу немесе арнайы орындар дайындау. Бұл табиғатқа қамқорлық сезімін дамытуға көмектеседі.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №36

Серуен: Балалармен жақын маңдағы саябаққа барып, ағаштар мен гүлдерді тамашалау.

Іс-шара: Балаларға әртүрлі өсімдіктерді көрсетіп, олардың жапырақтары мен сабақтарын зерттеу. Әр ағаштың атауын айтып, ағаштарды күту туралы түсіндіру.

Еңбекке баулу: Балаларға бақшаға қалай қамқор болу керектігін көрсетіп, кішкене күрекпен топырақты қопсыту.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Серуен картотекасы №37

Судың маңызы

Балаларға судың табиғаттағы рөлі мен оның маңызын түсіндіру, суды қалай үнемдеу керек екенін үйрету.

Еңбекке баулу: Су қоймасына немесе бақшадағы өсімдіктерге су тасып, оларды суару.

[Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру](#)

Серуен картотекасы №38

Тазалық күні

Балалармен бірге серуендеп жүріп, жердегі қоқыстарды жинау. Табиғатты қоқыстан қалай қорғауға болатыны туралы әңгімелесу.

Еңбекке баулу: Қоқыс жинау мен сұрыптау жұмыстарын көрсету. Балаларға қоқысты қайда және қалай тастау керектігін үйрету.

[Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру](#)

Серуен картотекасы №39

Гүлдер күні

Гүлдер өсетін аймаққа серуен жасау.

Іс-шара: Әр гүлдің түрлерін талқылау, олардың хош иістерін сезіну. Гүлдер мен өсімдіктерді өз қолдарымен егіп үйрену.

Еңбекке баулу: Гүлдерді суару және оларға топырақ қопсыту жұмыстарын жасау.

[Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру](#)

Серуен картотекасы қыс желтоқсан

Серуен картотекасы №1

"Қардың жұмсақтығы"

Бақылау:

Қардың түсі, жұмсақтығы, суықтығы туралы әңгімелесу.

"Қарды ұстасаң не болады?" тәжірибесін өткізу (қар ериді).

Қимылды ойын:

"Қар лақтыру": Белгіленген қашықтықтағы нысанаға қарды дәл лақтыру.

"Қардан үй тұрғызу": Балалар топпен жұмыс істеп, қардан шағын үй жасайды.

Ұлттық ойын:

"Ақсерек, көксерек".

Еңбекке баулу:

Қар тазалау үшін кішкентай күректермен аула тазалау.

Дербес әрекет:

Балалар қармен ойнап, өз қалауларында бейнелер жасап көрінеді.

Серуен картотекасы №2

"Аязды күн"

Бақылау:

Аязды ауа-райын бақылау, ауызбен тыныстағанда шыққан буды қарау.

"Терезеге мұз өрнектері қалай пайда болады?" туралы түсіндіру.

Қимылды ойын:

"Қар үстінде із қалдыр": Әр бала ерекше із қалдыру үшін жүгіреді, секіреді.

"Шамамен жарыс": Белгіленген қашықтықта балалар жарысады.

Ұлттық ойын:

"Теңге алу": Шамамен сырғанағанда жерден теңгені іліп алу.

Еңбекке баулу:

Ауланы мұздан тазарту (кішкене күректерді пайдалану).

Дербес әрекет:

Балалар қармен сурет салу (таяқшамен).

Серуен картотекасы №3

"Қардың түрлері"

Бақылау:

Жаңа жауған қар мен ескі қарды салыстыру.

Қарды қолға алып, еруін бақылау.

Қимылды ойын:

"Қардан мүсіндер жасау": Қардан аққала немесе жануарлардың бейнелерін жасау.

"Қар тастау": Белгіленген қоранқа немесе шеңберге қарды лақтыру.

Ұлттық ойын:

"Қарға түскен ізді тап": Балалар бір-бірінің іздерін табады.

Еңбекке баулу:

Ауланың қар басқан ағаш бұтақтарын тазалау.

Дербес әрекет:

Балалар өздері ойлап тапқан мүсіндерді жасайды.

Серуен картотекасы №4

Бақылау:

Мұздың бетін бақылау, оның суық және тайғанақ екенін байқау.

"Қалай мұз ерітеміз?" тәжірибесі.

Қимылды ойын:

"Мұз үстінде жүру": Балалар арнайы жолаққа мұз үстінде жүруді үйренеді.

"Кім жылдам": Қардан доп жасап, кім жылдам домалататынын көреді.

Ұлттық ойын:

"Қар бүршігі": Балалар қарға отырып секіреді, кім алысқа барады.

Еңбекке баулу:

Мұзды қауіпті жерлерден алып тастау.

Дербес әрекет:

Балалар мұзды қолмен ұстап көріп, ерекше формаларын жинайды.

Серуен картотекасы №5

"Қысқы жануарлар әлемі"

Бақылау:

Құстардың және қысқы жануарлардың іздерін карау (ит, мысық).

Қыста жануарларға қалай көмектесуге болатынын әңгімелеу.

Қимылды ойын:

"Ормандағы қояндар": Балалар қоян болып секіреді, түлкіден қашады.

"Аю мен аңдар": Балалар аюдан жүгіріп қашады.

Ұлттық ойын:

"Жеті тас": Қардан жасалған шарларды жинау.

Еңбекке баулу:

Құстарға арналған жемсалғышты қардан тазарту және жем шашу.

Дербес әрекет:

Балалар табиғатпен өзара әрекет етеді (қарды ұстап, жануарлардың ізін бақылау).

Серуен картотекасы №6

Мұзды бақылау

Мақсаты: Мұздың қасиеттерін зерттеу.

Бақылау барысы:

- Балаларға мұздың үстін ұстап, оның қатты және суық екенін сезіндіру.
- Мұздың қалай пайда болатынын түсіндіру (су катып, мұзға айналады).
- Мұздың сырғанақ екенін тәжірибе арқылы көрсету.

"Қар астындағы қазына"

Мақсаты: Зейінді және ізденімпаздықты дамыту.

Ойын барысы:

- Балаларға қардың астына жасырылған ойыншықтар немесе табиғи заттарды (мысалы, бұтақ, тас, шишка) табу тапсырмасы беріледі.
 - Тәрбиеші әр зат туралы жұмбақ айтып, оны табуды сұрайды.
- Мысалы: "Дөңгелек, бірақ тәтті емес. Қардың астынан тауып көр!"

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №7

Қардың астындағы өсімдіктерді бақылау

Мақсаты: Қардың астында өсімдіктердің сақталатынын түсіндіру.

Бақылау барысы:

- Қарды тазалап, жердің астындағы шөптерді немесе кінкештай бұталарды қарап қору.
- Қар өсімдіктерді суықтап қорғап, "жамылғы" қызметін атқаратынын түсіндіру.

"Қардан кім тезірек қар лақтырады?"

Мақсаты: Балалардың дене шынықтыру қабілеттерін дамыту, шапшаңдыққа баулу.

- Ойынның барысы:
 - o Балаларға қарды қолмен немесе күрекшемен алып, белгілі бір межеге (жалауша немесе белгіленген сызық) лақтыру ұсынылады.
 - o Кімнің қарды алысқа лақтырғаны немесе белгіге дәл тигізгені бағаланады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №8.

Аспанды бақылау

Мақсаты: Қыстағы аспанның ерекшеліктерін байқау.

Бақылау барысы:

- Балалармен аспанның түсін бақылау (көк, сұр, кейде ақ бұлтты).
- Бұлттардың қозғалысын бақылап, олардың жылдамдығы туралы әңгімелеу.
- Күннің аз көрінетінін және жарықтың өзгергенін талқылау.

«Қар бекінісі»

Мақсаты: Ұжымдық әрекетке үйрету, қармен жұмыс жасауды дамыту.

- Ойынның барысы:
 - o Балалар топқа бөлініп, қардан бекініс немесе үлкен қар шеңберін жасайды.
 - o Бекініс дайын болғаннан кейін, оны сақтап қалу үшін жеңіл "қар шабуылы" ұйымдастырылады (қар ұшқындарын лақтыру).
 - o Қызықты атмосфера жасау үшін бір топ қорғанса, екінші топ шабуылдаушы болады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №9.

Желді бақылау

Мақсаты: Желдің табиғаттағы рөлін түсіндіру.

Бақылау барысы:

- Желді сезіну үшін балаларды сыртта жүгірту.
- Желдің қарды ұшырып, ағаштардың бұтақтарын қозғалтуын бақылау.
- Желдің күші қатты ма, әлде жай ма екенін талқылау.

"Қар ұясына секіру"

Мақсаты: Қозғалыс белсенділігін дамыту, үйлесімділік пен шапшаңдықты арттыру.

- Ойынның барысы:
 - o Балаларға қарда бірнеше шеңбер (ұя) салу ұсынылады.
 - o Балалар бір шеңберден екіншісіне секіріп өтуі керек.
 - o Ойынның қиындығын арттыру үшін шеңберлерді бір-бірінен алшақ орналастыруға болады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №10

Қысқы жануарларды бақылау (іздері арқылы)

Мақсаты: Қыс мезгілінде жануарлардың тіршілігін байқау.

Бақылау барысы:

- Қар үстіндегі іздерді табу (күстардың, иттің, қоянның).
- Балалардан іздердің кімге тиесілі екенін болжауды сұрау.

"Қардан кім тезірек қар лақтырады?"

Мақсаты: Балалардың дене шынықтыру қабілеттерін дамыту, шапшаңдыққа баулу.

- Ойынның барысы:
 - o Балаларға қарды қолмен немесе күрекшемен алып, белгілі бір межеге (жалауша немесе белгіленген сызық) лақтыру ұсынылады.
 - o Кімнің қарды алысқа лақтырғаны немесе белгіге дәл тигізгені бағаланады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №11

"Қарды зерттейміз"

Бақылау:

Қарды қолмен ұстап, қандай екенін сипаттау (жұмсақ, салқын, жеңіл).

Қардың суға айналуын бақылау.

Қимылды ойын:

"Қар жинау жарысы": Белгілі бір уақыт ішінде кім көп қар жинайды.

"Тайып кетпе!": Балалар мұзды жолда тепе-теңдікті сақтап жүруді үйренеді.

Ұлттық ойын:

"Кім елті?": Белгіленген жерден қарды белгілі бір қашықтыққа дәл лақтыру.

Еңбекке баулу:

Балалар серуен алаңындағы қар басқан орындықтарды тазалайды.

Дербес әрекет:

Балалар қардан өздерінің ойлаған мүсіндерін жасайды.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру, Шығармашылық дағды

Серуен картотекасы №12

"Қыстың көріністері"

Бақылау:

Ағаш бұтақтарындағы қар мен мұздың ерекшеліктерін байқау.

Қыс мезгіліне тән дыбыстарды тыңдау (қардың сығырлауы).

Қимылды ойын:

"Қарды домалат": Балалар қардан үлкен дөп домалатады.

"Шаңсышылар жарысы": Белгіленген жерге дейін шаңғыда сырғанау.

Ұлттық ойын:

"Арқан тарту": Екі топ бір-бірін қар үстінде арқан тартып сынайды.

Еңбекке баулу:

Қардан жасалған жолды мұздан тазалау.

Дербес әрекет:

Балалар қармен сурет салып, оның түр-түсін өзара талқылайды.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру

Ұсақ моториканы дамыту, шығармашылық дағды

Серуен картотекасы №13

"Табиғатты тыңдаймыз"

Бакылау:

Желдің бағытын, дауысын тыңдау.

Қарға немесе мұзға түскен күн сәулесін бакылау.

Қимылды ойын: "Қар үстіндегі із": Балалар қарға ерекше іздер қалдырады.

"Қарлы кесекпен жарыс": Кім тез әрі тура бағытта қарлы кесекті домалата алады.

Ұлттық ойын:

"Тақия тастамақ": Қар үстінде топтық ойын.

Еңбекке баулу:

Аулада қарды балалар күректерімен тазалау.

Дербес әрекет:

Балалар өз қалаулары бойынша қармен ойнайды немесе оны калыптарға салып пішіндер жасайды.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру, эксперименттік жұмыс, шығармашылық дағды

Серуен картотекасы №14

"Қардың түсуі"

Бакылау:

Қар жауған кезде қардың түрін, түсу жылдамдығын бакылау.

Қардың әртүрлі болатынын (ірі, майда, жұмсақ) түсіндіру.

Қимылды ойын:

"Қардан лабиринт": Балалар дайындалған қар жолымен жүреді.

"Аққаланы қорға": Топтар кезекпен аққаланы қардан қорғайды.

Ұлттық ойын:

"Кім жылдам?": Белгіленген қарлы кесектерді жинап әкелу.

Еңбекке баулу:

Серуен алаңындағы кішкентай сырғанақты тазалау.

Дербес әрекет:

Балалар қардан шағын фигуралар жасап, өзара бөліседі.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру, эксперименттік жұмыс, танымдық дағды

Серуен картотекасы №15

"Табиғат құбылыстары"

Бакылау:

Аспанды бакылау (бұлтты немесе ашық).

"Неге қар жауады?" деген сұраққа тәжірибе жасау (қар мен судың айналымы).

Қимылды ойын:

"Кімнің ізі?" Балалар қар үстіңдегі іздерді қайталап түсіреді.

"Қар құлап жатыр": Балалар ауада қарды ұстап жарысады.

Ұлттық ойын:

"Күш сынасу": Қар үстінде бір-бірін сырғыту немесе сүйреу.

Еңбекке баулу:

Ағаш түбін қардан тазалап, құстарға жем салу.

Дербес әрекет:

Балалар табиғаттан шабыт алып, қарға өз ойларын бейнелейді

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру, шығармашылық дағды

Серуен картотекасы №16

Қар тазалау және қардың қасиеттерін бақылау

Мақсаты: Балаларды еңбекке баулу, қардың қасиеттерімен таныстыру.

- Еңбек: Балалар кішкентай күректермен ауладан қар тазалайды.
- Эксперимент:
 - o Қардың қолда еруін бақылау.
 - o Салқын қар мен еріген судың айырмашылығын анықтау.
- Бақылау:
 - o Қардың түсін, құрылымын зерттеу.
 - o «Қар таза ма?» деген сұраққа жауап іздеу.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру эксперименттік жұмыс

Серуен картотекасы №17

Ағаштарды күту және мұзды зерттеу

Мақсаты: Қысқы табиғатқа қамқорлық жасау, мұздың ерекшеліктерін түсіну.

- Еңбек:
 - o Ауладағы ағаштардың түбіне қарды тығыздап төсеу (түбірін аяздан қорғау).
- Эксперимент:
 - o Мұзды зерттеу: оның қатты екенін тексеру, мұздың суға айналатынын бақылау.
 - o «Қар суға қарағанда жеңіл ме?» тәжірибесін жасау (қар мен суды өлшеу).
- Бақылау:
 - o Ағаштардың бұтақтарында қырау немесе мұздың пайда болуын қарау.
 - o Мұздың жарықта қалай жарқырайтынын бақылау

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру эксперименттік жұмыс

Серуен картотекасы №18

Құстарға көмектесу және қардың қалыңдығын өлшеу

Мақсаты: Табиғатқа жанашырлық таныту, қардың ерекшеліктерін зерттеу.

- Еңбек:
 - o Құстарға арнап жемсалғыш орнатып, дәндер салу.
- Эксперимент:
 - o Қардың қалыңдығын өлшеу үшін сызғышты пайдалану.
 - o «Қардың астында не бар?» тәжірибесін жүргізу (қар астындағы жерді зерттеу).
- Бақылау:
 - o Құстардың жем салғышқа келуін және олардың мінез-құлықтарын бақылау.

Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру эксперименттік жұмыс

Серуен картотекасы №19

Қар мүсіндерін жасау және желді бақылау

Мақсаты: Шығармашылық қабілеттерін дамыту, желдің қасиеттерін түсіну.

- Еңбек:

- Балалар топ болып қардан әртүрлі мүсіндер (адам, жануарлар) жасайды.
 - Эксперимент:
 - Желдің күшін анықтау үшін жеңіл заттарды (қағаз, қар) үрлеп көру.
 - Қар ұшқындарының желмен қалай қозғалғанын бақылау.
 - Бақылау:
 - Желдің қар ұшқындарын қалай алып кететінін қарау.
- Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру
эксперименттік жұмыс

Серуен картотекасы №20

Қардан жол салу және күннің әсерін бақылау

Мақсаты: Қардың жылулықпен өзгерісін түсіну, балаларды ұжымдық еңбекке баулу.

- Еңбек:
 - Балалар қар күрегімен жол салады.
 - Салынған жолдардың айналасын әдемілеп жинайды.
 - Эксперимент:
 - Қардың күн жылуы әсерінен қалай еритінін бақылау.
 - Қар мен мұзды күннің астында қалдырып, олардың өзгерістерін зерттеу.
 - Бақылау:
 - Аспанды бақылап, күннің жарықтығы мен оның қарға әсерін анықтау.
- Адамгершілік, экологиялық білім, еңбекке баулу, қамқорлық дағдыларын қалыптастыру
эксперименттік жұмыс

Серуен картотекасы №21

"Қардың текстурасы"

Бақылау:

Қарды қолға алып, оның жұмсақ немесе қатты екенін салыстыру.

Қардың қытырлақ дыбысын тыңдау.

Қимылды ойын:

"Қар доптарын жинау": Белгіленген уақыт ішінде кім көп қар доп жасайды.

"Қар үстіндегі секіру": Тегіс емес қар үстінде секіру.

Ұлттық ойын:

"Ақ сандық, көк сандық": Қар үстінде ойнай отырып, балалар жұмбақ шешеді.

Еңбекке баулу:

Құстарға жем салатын орын дайындау және оны қардан тазалау.

Дербес әрекет:

Балалар қардан өздерінің қалаған пішіндерін жасайды.

(Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған ортамен таныстыру сурет салу)

Серуен картотекасы №22

"Ағаштардың көрінісі"

Бакылау:

Ағаштардың қармен көмкерілген бұтақтарын зерттеу.

Қардан ағаш түбіне түсетін тамырлар суретін байқау.

Қимылды ойын:

"Кім бірінші жетеді?": Ағаштарға дейін жүгіріп жарысу.

"Сак бол!": Балалар тайып кетпей, қар үстінде тепе-теңдікті сақтауға тырысады.

Ұлттық ойын:

"Қол шапалак": Балалар шеңберде тұрып, ритмге сай қар үстінде шапалактайды.

Еңбекке баулу:

Ағаш түбіндегі қарды күреп тазалау.

Дербес әрекет:

Балалар қармен сурет салып, оны талқылайды.

(Саяхат ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған ортамен таныстыру, еңбекке баулу)

Серуен картотекасы №23

"Қардың түрлері"

Бакылау:

Қардың ірі немесе ұсақ болуын байқау.

Қардың жел сокканда қалай ұшатынын бақылау.

Қимылды ойын:

"Қарлы шеңбер": Балалар шеңбер жасап, оның ішіне қар лақтырады.

"Шаңғы жолы": Шаңғы немесе сырғанау әрекеттерін орындау.

Ұлттық ойын:

"Түйілген орамал": Қар үстінде қозғалысты дамытатын ойын.

Еңбекке баулу:

Балалар серуен аланындағы сырғанақ жолды тазалайды.

Дербес әрекет:

Қармен түрлі жануарлардың іздерін салып, оны талқылайды.

(Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған ортамен таныстыру)

Серуен

картотекасы №24

"Қысқы жел"

Бакылау:

Желдің қарлы қытай қозғалысының бақылауы.

Желдің суықтықтан сезіну және талқылауы.

Қатып қалу ойыны.

"Жел соқты" Балалар жел бағытта бойынша қозғалысы.

"Қим қарлы ұстайды", Балалар ауада ұшқан қарды қолмен ұстауға тырысады.

Ұлттық ойын.

"Алтын сақа" Балалар шеңберде жүріп, белгілі бір ережемен ойнайды.

Еңбекке баулу.

Балалар аспандағы мұздарды күреп тазалайды.

Дербес әрекет.

Балалар желдің әсерінен қарды қалған іздерді озаңінен зерттейді.

(Ойынға ойын Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған ортамен таныстыру)

Серуен картотекасы №25

Қардың астындағы өсімдіктерді бақылау

Мақсаты: Қардың астында өсімдіктердің сақталатынын түсіндіру.

Бақылау барысы:

- Қарды тазалап, жердің астындағы шөптерді немесе кішкентай бұталарды қарап көру.
- Қар өсімдіктерді суықтан қорғап, "жамылғы" қызметін атқаратынын түсіндіру.

"Қардан кім тезірек қар лақтырады?"

Мақсаты: Балалардың дене шынықтыру қабілеттерін дамыту, шапшаңдықта баулу.

- Ойынның барысы:
 - o Балаларға қарды қолмен немесе күрекшемен алып, белгілі бір межеге (жалауша немесе белгіленген сызық) лақтыру ұсынылады.
 - o Кімнің қарды алысқа лақтырғаны немесе белгіге дәл тиістігін бағаланады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №26

Аспанды бақылау

Мақсаты: Қыстағы аспанның ерекшеліктерін байқау.

Бақылау барысы:

- Балалармен аспанның түсін бақылау (көк, сұр, кейде ақ бұлтты).
- Бұлттардың қозғалысын бақылап, олардың жылдамдығы туралы әңгімелеу.
- Күннің аз көрінетінін және жарықтың өзгергенін талқылау.

"Қар бекінісі"

Мақсаты: Ұжымдық әрекетке үйрету, қармен жұмыс жасауды дамыту.

• Ойынның барысы.

- o Балалар топқа бөлініп, қардың бекініс немесе үлкен қар шеңберін жасайды.
- o Бекініс дайын болғаннан кейін, оны сақтап қалу үшін жеңіл "қар шабуылы" ұйымдастырылады (қар ұшқындарын лақтыру).
- o Қызықты атмосфера жасау үшін бір топ қорғасын, екінші топ шабуыл зауыты болады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту. Серуен картотекасы №27)

Желді бақылау

Мақсаты: Желдің табиғаттағы ролін түсіндіру.

Бақылау барысы:

- Желді сезіну үшін балаларды сыртқа жүгірту.
- Желдің қарды ұшырып, аспаптардың бұлақтарын қозғалтуын бақылау.
- Желдің күші қатты ма, әлде жау ма екенін талқылау.

"Қар ұясына секіру"

Мақсаты: Қоғамдық белсенділігін дамыту, үйлесімділік пен шапшаңдықты арттыру.

• Ойынның барысы:

- o Балаларға қарды біріненше шеңбер (ұя) салу ұсынылады.
- o Балалар бір шеңберден екіншісіне секіріп өтуі керек.
- o Ойынның қиындағын арттыру үшін шеңберлерді бір-бірінен алыс орналастыруға болады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №28

Қысқы жануарларды бақылау (ілері арқылы)

Мақсаты: Қыс мезгілінде жануарлардың тіршілігін байқау.

Бақылау барысы:

- Қар үстіндегі іздерді табу (құстардың, иттің, қоянның).
- Балалардан іздердің кімге тиесілі екенін болжауды сұрау.

"Қардан кім тезірек қар лақтырады?"

Мақсаты: Балалардың дене шынықтыру қабілеттерін дамыту, шапшаңдықта баулу.

• Ойынның барысы:

- o Балаларға қарды қолмен немесе күрекшемен алып, белгілі бір межеге (жалауша немесе белгіленген сызық) лақтыру ұсынылады.
- o Кімнің қарды алысқа лақтырғаны немесе белгіге дәл тиістігін бағаланады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №29

"Табиғаттың суреттері"

Бақылау:

Аспандағы бұлттардың пішіндерін бақылау.

Мұз бетіне түскен құн сауырын жетізу.

Қимылды ойын:

"Қарлы табырған": Балалар қарлы табырғанды жеті арқалы итеді.

"Қарлы табырған": Белден бір қолмен қарлы табырған.

Қимылды ойын:

"Қарлы табырған": Екі топ қарлы табырған жеті арқалы итеді.

Қимылды ойын:

Балалар қарлы табырған жеті арқалы итеді.

Қимылды ойын:

Балалар қарлы табырған жеті арқалы итеді.

(Экологиялық мәдениет, еңбекке баулу, қимылды ойын, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру.)

Серуен картотекасы №30

"Ағаштардың қыстағы көрінісі"

Бақылау:

Ағаштардың жапырақсыз күйін бақылау.

Ағаш бұтақтарының пішініне назар аудару.

Қимылды ойын:

"Ағаштардың қыстағы": Балалар белгі бойынша ең жақын ағашқа жүтіріп барып, оны құшақтайды.

Еңбек:

Ағаштардың түбінегі қарлы табырған.

(Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған ортамен таныстыру.)

Серуен картотекасы №31

"Қарлы қабаттары"

Бақылау:

Қарлы ұстап, оның жұмсақ немесе тығыз екенін байқау.

Қар қабаттарын салыстыру: үстіңгі қабат жұмсақ, астыңғы тығыз.

Қимылды ойын:

"Қарлы табырған": Белден бір қолмен қарлы табырған.

Еңбек:

Қарлы жинап, тау етектегі үйді жасау.

(Сауат ойын, Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған ортамен таныстыру, еңбекке баулу.)

Серуен картотекасы №32

Құстарға көмектесу (еңбек және бақылау)

Мақсаты: Қыс мезгіліндегі құстарға қамқорлық көрсету арқылы экологиялық мәдениетті дамыту.

• Еңбек:

• Балалар алдын ала жасалған жем салғыштарға нанын, қымызды, бұтаны, дәндер салады.

• Құстардың жем салғышқа қалай келетінін бақылау.

• Тапсырма:

• Балалар құстардың қандай жем жегенін анықтайды.

• Қорытынды:

• Балалар құстарды күтіп-баптаудың маңыздылығын түсінеді.

(Экологиялық мәдениет дағдысы Қоршаған ортамен таныстыру.) Серуен картотекасы №33

"Құстарға қамқорлық"

Бақылау:

Қыстағы құстарды бақылау (торғай, сауысқан).

Құстардың әрекеттеріне назар аудару: жем іздеу, қардың үстінде секіру.

Қимылды ойын:

"Торғайлар мен мысық": Балалар торғай болып секіріп жүреді, бір бала мысық ролінде ұстап алуға тырысады.

Еңбек:

Ақпарат құралдары арқылы жинақталған (ақпарат жинау)

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту, қарым-қатынас қалыптастыру)

Серуен картотекасы №34

Мұзды бақылау

Мақсаты: Мұздың қасиеттерін зерттеу.

Бақылау барысы:

- Балаларға мұздың үстін үстін, оның қатты және суық екенін айтпады.
- Мұздың қалай пайда болғанымен түсіндіру (су қаттып, мұзға айналады).
- Мұздың сырғанап, ескені тәжірибе арқылы көрсету.

"Қар астындағы қазына"

Мақсаты: Жердің және планеталықты дамыту.

Ойын барысы:

- Балаларға қардың астында жасырынған ойыншықтар немесе табиғи заттарды (мысалы, бұтақ, тас, шпатель) табу тәсілімен беріледі.
 - Тәрбиеші әр зат туралы жұмбақ айтып, оны табуды сұрайды.
- Мысалы: "Дөңселек, бірақ татты емес. Қардың астында тауып көр!"

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №35

Қардың астындағы өсімдіктерді бақылау

Мақсаты: Қардың астында өсімдіктердің сақталатынын түсіндіру.

Бақылау барысы:

- Қарды тазалап, жердің астындағы шөптерді немесе кішкентай бұталарды қарап көру.
- Қар өсімдіктерді суықтан қорғап, "жазылы" қыметін аңғартатынын түсіндіру.

"Қардан кім тезірек қар лақтырады?"

Мақсаты: Балалардың дене шынықтыру қабілеттерін дамыту, шапшаңдығын баулу.

Ойынның барысы:

- Балаларға қарды қолмен немесе күрекпен алып, белгілі бір мезгіге (жақтауша немесе белгіленген сызық) лақтыру ұсынылады.
- Кімнің қарды алысқа лақтырғаны немесе белгіге дәл тигізгені бағаланады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №36

Аспанды бақылау

Мақсаты: Қыстағы аспанның ерекшеліктерін байқау.

Бақылау барысы:

- Балалармен аспанның түсін бақылау (көк, сұр, кейде ақ бұлтты).
- Бұлттардың қозғалысын бақылап, олардың жылдамдығы туралы әңгімелеу.
- Күннің аз көрінетінін және жарықтың өзгеретінін талқылау.

"Қар бекінісі"

Мақсаты: Ұжымдық игілікке үйрену, қармен жұмыс жасауға дайынды.

Ойынның барысы:

- Балалар топқа бөлініп, қардың бекінісін немесе үйіні қар бекінісіне айналады.
- Бекініс арнайы белгілермен белгі, оған сәйкес қала, үйіні жергілікті "қар бекінісі" ұжымдарымен қар ұжымдарымен жиналады.
- Бақылау атмосферасы жасау үшін бір топ қармен, екіншісі ірі ағаштармен белгіледі.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №37

Желді бақылау

Мақсаты: Желдің пайда болуына себептерін түсіндіру.

Бақылау барысы:

- Желді астыңғы үйіні балаларды сәйкес айтты.
- Желдің қарды ұшырып, ағаштардың бұталарының қозғалысына байланысты.
- Желдің күшті келетінін, әлде қай маңдағын талқылау.

"Қар астында секіру"

Мақсаты: Қозғалыс белсенділігін дамыту, үйлесімділік пен шапшаңдықты арттыру.

Ойынның барысы:

- Балаларға қарды бірнеше шөптер (сұ) салу ұсынылады.
- Балалар бір шөптерден секіріп, секіріп отыру керек.
- Ойынның қозғалысын арттыру үшін шөптерлерді бір-бірімен алыс арақашықтықта болды.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Серуен картотекасы №38

Қысқы жануарларды бақылау (олардың арықын)

Мақсаты: Қыс мезгілінде жануарлардың тіршілігін байқау.

Бақылау барысы:

- Қар үстіндегі іздерді табу (құстардың, иттің, қояндың).
- Балалардан іздердің қимылы екенін болжауды сұрау.

"Қардан кім тезірек қар лақтырады?"

Мақсаты: Балалардың дене шынықтыру қабілеттерін дамыту, шапшаңдығын баулу.

Ойынның барысы:

- Балаларға қарды қолмен немесе күрекпен алып, белгілі бір мезгіге (жақтауша немесе белгіленген сызық) лақтыру ұсынылады.
- Кімнің қарды алысқа лақтырғаны немесе белгіге дәл тигізгені бағаланады.

(Еңбекке баулу, коммуникативтік, танымдық дағдыларды дамыту)

Қазақ айна танып жаттығу картотекасы

Жаттығу №1

Секірулер (2-3 минут) – бала өз орнында жекпіл секіріп ойнауы керек.
 Қол шайпалақтау (2 минут) – орындарында тұрып, жоғары және төмен қол шайпалақтау.
 Шенбер жасау (2 минут) – бала қолдарын жайып, денесін шенбер жасап айналыралаы.
 - Орындарынан секіру

Жаттығу №2

Жүру және тоқтау ойыны (5 минут) – бала бөлменің ішінде жүреді, "Тоқта!" деген сөзге естігенде тоқтайды.
 Аюша еңбектеу (2 минут) – бала еденде төрт аяқтап аюша еңбектейді.
 - Дөңгі домалату (5 минут) – дөңгі аяқта домалатып ойнау.

Жаттығу №3

Қолдарын жоғары көтеріп созылу (2 минут) – бала биікке жетуге тырысып, қолдарын жоғары созыды.
 Қабырғамен жүру (5 минут) – қабырғаға жакын жүріп, қолмен тірек етіп жүру.
 Қоянша секіру (3 минут) – екі аяқпен жерден жоғары секіру.

Жаттығу №4

Қолдармен нықтарға тигізу (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, нығына тигізеді.
 Аяқпен жорғалау (5 минут) – аяқтарын алдыға тартып, жерде жорғалап жүру.
 Жекпіл секірулер (3 минут) – бала өз орнында жекпіл секіре алады.

Жаттығу №5

Би (5 минут) – балаға ұнайтын әуенді қосып, еркін би қимылдарын жасау.
 Кемпірқосақ жасау (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, үлкен доға жасап, кемпірқосақ бейнесін жасайды.

Допты жоғары лақтыру (3 минут) – бала допты жоғары лақтырып, ұстап алады.

№6 жаттығу

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, шеңберді кеңейтіп және тарылтып жүреді.

№7 жаттығу

Балалар шағын топ болып бір-бірінің соңынан тізіліп, «жыланша» жүреді. Белгіде тоқтап, нықтарын айналдырады.

№8 жаттығу

Балалар қолдарын алдына созып, шеңбер бойымен жүреді. Токтағанда қолдарын екі жакка созып «қанат» қимылын жасайды.

№9 жаттығу

Балалар оң нықпен, кейін сол нықпен шеңбер бойымен жүреді.

№10 жаттығу

Балалар орындарында тұрып, аяқтың ұшымен жүреді, содан кейін өкшемен жүруге ауысады.

№11 жаттығу

Балалар бір-бірінің нығынан ұстап, кішкентай топпен жүреді. Белгіде тоқтап, алға-нықтарын еңкейтіп созылады.

№12 жаттығу

Балалар қолдарын беліне қойып, түзу сызық бойымен жүріп өтеді. Белгіде қолдарын жоғары көтеріп, алақандарын біріктіреді.

№13 жаттығу

Балалар жұптасып, бір-бірінің қолдарынан ұстап, шеңбер ішінде жүреді. Токтағанда арқаларын түйістіріп, отырып тұрады.

№14 жаттығу

Балалар «қоян» сияқты тізелерін бүгіп, жеңіл секіріп жүреді.

Таңғы жаттығу №15

Қысқа қашықтыққа адымдап жүгіру.

Екі аяқпен жерден жоғары секіру.

Бір қадам алға адымдап, қайта артқа жүгіру.

Таңғы жаттығу №16

Жүгіру және баяу жүру кезінде ырғақты ұстап, қадамдарды үйлестіру.

Қолды алға қарай созып, кейін қайта алып келу.

Балалармен бірге шеңбер жасап жүгіру және қолды сілкену.

Музыкамен би қимылдарын орындау.

Таңғы жаттығу №17

Бір қадам алға адымдап, артқа жүгіру.
: Арканның үстінен жүріп, тепе-теңдік сақтап жүру.
Шаршының ішіне аяқпен қадам басып өту.

Таңғы жаттығу №18

Екі аяқпен жерге жоғары секіріп, төмен түсіп, қайта секіру.
Бір орыннан секіріп, соңында тұрып жаттығу.
Қолды жоғары көтеріп, аяқпен сермеу. Жеңіл жаттығуларды орындап, денені қыздыру.

Таңғы жаттығу №19

Жүгіру және баяу жүру кезінде ырғақты ұстап, қадамдарды үйлестіру.
: Қолды алға қарай созып, кейін қайта алып келу.
Балалармен бірге шеңбер жасап жүгіру және қолды сілкіу.
Музыкамен би қимылдарын орындау.

№20 жаттығу

Балалар шеңбер ішінде «кіші қадам» және «үлкен қадам» деп ауыстырып жүреді.

Таңғы жаттығу №21

1. «Аққала мүсіндейміз»
Денені алға иіп, қар алып, жоғары көтеру қимылын қайталау – 3-5 рет.

Таңғы жаттығу №22

«Қысқы жел»

Қолды жан-жаққа созып, терең дем алу – 3 рет.

«Ағаштар тербеледі»

Денені оңға-солға еңкейту – 5 рет.

«Қар үстінде із қалдыру»

Бір орында тұрып, аяқтарын алмастыра басу – 5-7 рет.

Таңғы жаттығу №23

1. «Бұғының мүйізі»
Қолды жоғары көтеріп, саусақтарды ашу-жабу – 3-5 рет.
2. «Аю қалай жүреді?»
Еңбектеу немесе аяқпен баяу қозғалу – 3 рет.

Серуен картотекасы Ақпан айы

1—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала үстелдегі құралды өз орнына қою.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қарды бақылау» – балалар қар мен судың айырмашылығын сезеді, қолмен ұстайды, табиғат құбылыстарын бақылайды.

Еңбекке баулу: Құралдарды жинау, үстелді ретке келтіру.

Қорытынды: Не байқағанын айтып, суретке немесе сөзбен сипаттау.

2-Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала өз салған фигурасын жинап, алаңды таза ұстайды.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қармен сурет салу» – әр бала қарға әртүрлі фигуралар салады.

Еңбекке баулу: Қардан қалған қалдықтарды жинау.

Қорытынды: Барлық суреттерін көрсетіп, пікір айту.

3---Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала бір суретті орнына қояды.

Орын: Белме

Ис-әрекет: «Қорықпаң ағам жұмбақтары» – балалар жұмбақтарға жауап береді.

Еңбекке баулу: Суреттерді жинау, ұсталды тигізу.

Қорытынды: Жина сөздер мен ұғымдарды келтілеу.

4—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала бір ізді жасауға жауапты.

Орын: Дала

Ис-әрекет: «Карда із қалдыру ойындары» – балалар жануар ізін жасап, басқа балалар оны табады.

Еңбекке баулу: Карды тегістеу, құралдарды жинау.

Қорытынды: Жануар іздері туралы пікір айту.

5—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала пазл бөлігін орнына қояды.

Орын: Белме

Ис-әрекет: «Экологиялық пазлдар» – балалар пазл жинайды, табиғат элементтерін таниды.

Еңбекке баулу: Пазл бөліктерін жинау.

Қорытынды: Табиғатты қорғау жайлы әңгіме.

6—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала ойын құралдарын орнына қоюға жауапты.

Орын: Дала

Ис-әрекет: «Қармен қозғалмалы ойындар» – жүгіру, секіру, сүйрету ойындары.

Еңбекке баулу: Құралдарды жинау, алаңды ретке келтіру.

Қорытынды: Ойын туралы пікір айту.

7—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала бір құралды орнына қояды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қысқы табиғат фото-суреттері» – балалар суретке карап қағазға салады немесе пластилиннен мүсін жасайды.

Еңбекке баулу: Қолданған құралдарды жинау, үстелді тазалау.

Қорытынды: Жасалған жұмыстарды көрсету, пікір айту.

8—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала бір ізді жасауға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қардағы жануар іздерін жасау» – балалар әр жануардың ізін жасап, табады.

Еңбекке баулу: Қардағы қалдықтарды тазалау, құралдарды жинау.

Қорытынды: Жануарлар мен іздері туралы әңгіме.

9—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала бір затты дұрыс жәшікке салады.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қоқыс түрлерін ажырату» – қоқыс түрлерін ажыратып, әр жәшікке салу.

Еңбекке баулу: Қоқысты дұрыс қаптарға салу, үстелді тазалау.

Қорытынды: Табиғатты қорғау жайлы әңгіме.

10—Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала өз фигурасын жинауға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қардан мүсін жасау» – балалар әртүрлі фигуралар жасайды.

Еңбекке баулу: Қардан қалған қалдықтарды тазалау, құралдарды жинау.

Қорытынды: Мүсіндер туралы пікір айту.

11-Серуен картотексы

Міндет: Әр бала үстелдегі құралды өз орнына қою.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қарды бақылау» – балалар қар мен судың айырмашылығын сезеді, қолмен ұстайды, табиғат құбылыстарын бақылайды.

Еңбекке баулу: Құралдарды жинау, үстелді ретке келтіру.

Қысқы моторикалық ойын: «Қарды ұстап жүру» – балалар қардан жасалған допты қолмен ұстап, белгіленген кашықтыққа апарады.

12- Серуен картотексы

Міндет: Әр бала өз салған фигурасын жинап, аланды таза ұстайды.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қармен сурет салу» – әр бала қарға әртүрлі фигуралар салады.

Еңбекке баулу: Қардан қалған қалдықтарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы секіру эстафетасы» – әр бала қар үстінде белгіленген нүктеге секіреді.

13- Серуен картотексы

Міндет: Әр бала бір суретті орнына қояды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қоршаған әлем жұмбақтары» – балалар жұмбақтарға жауап береді.

Еңбекке баулу: Суреттерді жинау, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы жүгіріс» – орындық арасында қардан жасалған жолда жүгіру, тепе-теңдік жаттығу.

14- Серуен картотексы

Міндет: Әр бала бір ізді жасауға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қарда із қалдыру ойындары» – балалар жануар ізін жасап, басқа балалар оны табады.

Еңбекке баулу: Қарды тегістеу, құралдарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Ізді қалағала» – балалар із бойымен жүгіру, секіру, тепе-теңдікті сақтау.

15- Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала пазл бөлігін орнына қояды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Экологиялық пазлдар» – балалар пазл жинайды, табиғат элементтерін таниды.

Еңбекке баулу: Пазл бөліктерін жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы доп өткізу» – допты қар үстінде белгіленген жолдан өткізу.

16- Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала ойын құралдарын орнына қоюға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: Қармен қозғалыс ойындары – секіру, жүгіру, тепе-теңдік жаттығулары.

Еңбекке баулу: Құралдарды жинау, алаңды ретке келтіру.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардан секіру жолы» – әр бала қардан жасалған кедергілер арқылы өтеді.

17- Серуен картотекасы

Міндет: Әр бала бір құралды орнына қояды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қысқы табиғат фото-суреттері» – балалар суретке қарап қағазға салады немесе пластилиннен мүсін жасайды.

Еңбекке баулу: Қолданған құралдарды жинау, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы баланстық жол» – балалар қар үстінде тік сызық бойымен жүреді, тепе-теңдікті сақтайды.

18- Серуен картотексы

Міндет: Әр бала бір ізді жазуға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қардағы жануар іздерін жазу» – балалар әр жануардың ізін жазып, тәжімде.

Еңбекке баулу: Қардағы қалдықтарды тазалау, құралдарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Жануар ізін жүріп өту» – балалар жануар іздерін бейнелеп жүгіру, секіру.

19- Серуен картотексы

Міндет: Әр бала бір затты дұрыс жәшікке салады.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қоян түрлерін ажырату» – қоян түрлерін ажыратып, әр жәшікке салу.

Еңбекке баулу: Қоянды дұрыс қаптарға салу, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы қоян жинау» – балалар қар үстінде «қоян» символдарын жинайды, тепе-теңдікті сақтай отырып.

20- Серуен картотексы

Міндет: Әр бала өз фигурасын жинауға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қардан мүсін жасау» – балалар әртүрлі фигуралар жасайды.

Еңбекке баулу: Қардан қалған қалдықтарды тазалау, құралдарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Мүсінді қорға» – әр бала өз мүсінінің жанында қорғасын, тепе-теңдікті сақтайды.

Серуен картотекасы №21

Міндет: Әр бала үстелдегі құралды өз орнына қою.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қарлы бақылау» – балалар қар мен суымен айырмашылығын сезеді, қолмен ұстайды.

Еңбекке баулу: Құралдарды жинау, үстелді ретке келтіру.

Қысқы моторикалық ойын: «Қарлы үстел жүру» – балалар қардан жасалған допты қолмен ұстап, белгіленген қиындыққа апарды.

Серуен картотекасы №22

Міндет: Әр бала өз салған фигурасын жинап, алаңды таза ұстайды.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қармен сурет салу» – әр бала қарға әртүрлі фигуралар салады.

Еңбекке баулу: Қардан қалған қалдықтарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы секіру эстафетасы» – әр бала қар үстінде белгіленген нүктеге секіреді.

Серуен картотекасы №23

Міндет: Әр бала бір суретті орнына қояды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қоршаған әлем жұмбақтары» – балалар жұмбақтарға жауап береді.

Еңбекке баулу: Суреттерді жинау, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы жүгіріс» – орындық арасында қардан жасалған жолда жүгіру, тепе-теңдік жаттығу.

Серуен картотекасы №24

Міндет: Әр бала бір ізді жасауға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қарда із қалдыру ойындары» – балалар жаңуар ізін жасып, басқа балалар оны табады.

Еңбекке баулу: Қарды тегістеу, құралдарын жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Ізді қалағалар» – балалар із бойымен жүгіру, секіру, тепе-теңдікті сақтау.

Серуен картотекасы №25

Міндет: Әр бала назд бөлігін орнына қояды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Экологиялық наздар» – балалар назд жинайды, табиғат элементтерін таниды.

Еңбекке баулу: Назд бөліктерін жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы доп өткізу» – допты қар үстінде белгіленген жолдан өткізу.

Серуен картотекасы №26

Міндет: Әр бала ойын құралдарын орнына қоюға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: Қармен қозғалыс ойындары – секіру, жүгіру, тепе-теңдік жаттығулары.

Еңбекке баулу: Құралдарды жинау, алаңды ретке келтіру.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы кедергілер жолы» – балалар қардан жасалған кедергілер арқылы жүреді немесе секіреді.

Серуен картотекасы №27

Міндет: Әр бала бір құралды орнына қояды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қысқы табиғат фото-суреттері» – балалар суретке қарап қағазға салады немесе пластилиннен мүсін жасайды.

Еңбекке баулу: Қолданған құралдарды жинау, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы баланстық жол» – балалар қар үстінде тік сызық бойымен жүреді, тепе-теңдікті сақтайды.

Қызыл көпестіктер №24

Міндеті: Қор бағам бір күрді және ағамды жасау.

Орын: Дана

Іс-әрекеті: «Қызыл көпестіктерді жасау» – бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Еңбекке баулу: Көпестіктерді жасау, бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Қызыл көпестіктерді жасау: «Қызыл көпестіктерді жасау» – бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Қызыл көпестіктер №25

Міндеті: Қор бағам бір күрді және ағамды жасау.

Орын: Дана

Іс-әрекеті: «Қызыл көпестіктерді жасау» – бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Еңбекке баулу: Көпестіктерді жасау, бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Қызыл көпестіктерді жасау: «Қызыл көпестіктерді жасау» – бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Қызыл көпестіктер №26

Міндеті: Қор бағам бір күрді және ағамды жасау.

Орын: Дана

Іс-әрекеті: «Қызыл көпестіктерді жасау» – бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Еңбекке баулу: Көпестіктерді жасау, бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Қызыл көпестіктерді жасау: «Қызыл көпестіктерді жасау» – бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Қызыл көпестіктер №27

Міндеті: Қор бағам бір күрді және ағамды жасау.

Орын: Дана

Іс-әрекеті: «Қызыл көпестіктерді жасау» – бағамдар бір күрді және ағамды жасау.

Еңбекке баулу: Суреттерді орнына қою, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қар үстіндегі гүлдер» – қар үстінде тепе-теңдікті сақтап жүгіру.

Серуен картотекасы №32

Міндет: Әр бала өз ойынын жинауға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекет: «Қардағы лабиринт ойыны» – балалар қарға лабиринт жасап, бір-бірін өткізеді.

Еңбекке баулу: Қардағы қалдықтарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Лабиринт бойымен секіру» – қар үстінде белгіленген жол арқылы жүгіру.

Серуен картотекасы №33

Міндет: Әр бала бір жануар рөлін орындауға жауапты.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: «Қысқы жануарлар» – балалар жануарларды ролдік ойын арқылы көрсетеді.

Еңбекке баулу: Көрнекіліктерді орнына қою, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Жануар секіруі» – жануар қимылдарын қайталап секіру.

Серуен картотекасы №34

Міндет: Әр бала бір бұтақ немесе ағаш туралы бақылау жасайды.

Орын: Дала

Іс-әрекет: Табиғатты бақылау – ағаштар, бұталар, қардың күйін тексеру.

Еңбекке баулу: Қоршаған ортаны тазалау, құралдарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Ағаштар арасынан жүгіру» – қар үстінде ағаштар арасында тепе-теңдікті сақтап жүгіру.

Серуен картотекасы №35

Міндет: Әр бала назл бөлігін жинауға жауапты.

Орын: Бөлме

Іс-әрекеті: «Экологиялық конструктор» – балалар табиғат тақырыпты пазлар немесе конструктор жинайды.

Еңбекке баулу: Құралдарды орнына қою.

Қысқы моторикалық ойын: «Пазл эстафетасы» – пазл бөліктерін алып белгіленген орынға жеткізу.

Серуен картотекасы №36

Міндет: Әр бала ойын құралдарын орнына қоюға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекеті: Қармен қозғалыс ойындары – секіру, жүгіру, тепе-теңдік жаттығулары.

Еңбекке баулу: Құралдарды жинау, алаңды ретке келтіру.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы келергілер жолы» – келергілер арқылы қар үстінде өту.

Серуен картотекасы №37

Міндет: Әр бала бір құсты немесе жануарды сипаттайды.

Орын: Бөлме

Іс-әрекеті: «Қысқы құстар» – суреттер арқылы құстарды тану.

Еңбекке баулу: Суреттерді орнына қою, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы құстар» – балалар қар үстінде ұшып бара жатқан құс қимылдарын қайталайды.

Серуен картотекасы №38

Міндет: Әр бала бір ағаш немесе қардағы өзгерісті бақылауға жауапты.

Орын: Дала

Іс-әрекеті: Табиғаттағы өзгерістерді бақылау – қар, мұз, ағаштар.

Еңбекке баулу: Қоршаған ортаны тазалау, құралдарды жинау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы ағаштар арасында жүру» – тепе-теңдікті сақтап қар үстінде жүгіру.

Серуен картотекасы №39

Міндет: Әр бала бір сұраққа жауап береді.

Орын: Бөлме

Іс-әрекет: Викторина немесе экологиялық ойын – қоршаған әлем бойынша.

Еңбекке баулу: Құралдарды орнына қою, үстелді тазалау.

Қысқы моторикалық ойын: «Қардағы сұрақ-жауап» – дұрыс жауап берген бала қар үстінде жеңіл қозғалыс жаттығуларын орындайды.

Серуен картотекасы №40

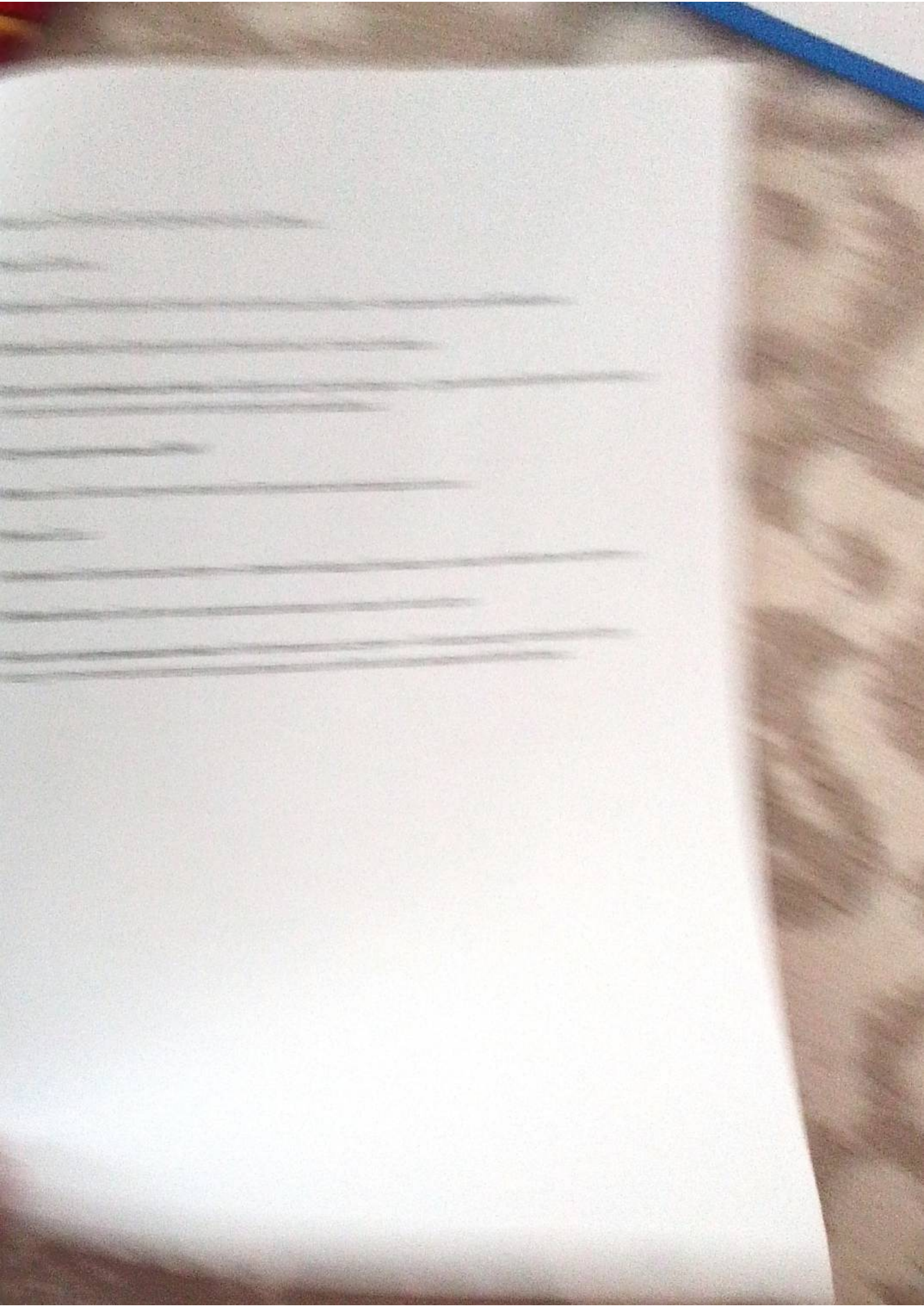
Міндет: Әр бала серуен кезінде бір әрекетке жетекшілік етеді.

Орын: Дала

Іс-әрекет: Қорытынды серуен – қармен ойындар, бақылау, қысқы табиғатты зерттеу.

Еңбекке баулу: Қар мен құралдарды жинау, алаңды таза ұстау.

Қысқы моторикалық ойын: «Моторикалық серуен» – балалар қар үстінде жүгіру, секіру, тепе-теңдік жаттығулары арқылы күн бойғы дағдыларын біріктіреді.

Серуен картотекасы Наурыз айы

Серуен картотекасы №1

Тақырыбы: «Көктемгі ауа»

Міндеті: Балаларды таза ауада демалуға, айналаны байқауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар ағаштарды, гүлдерді бақылайды, желді сезінеді, қолдарын көтерін, жүгіреді, секіреді

Тәжірибелік іс-әрекет: Жапырақтарды жинап, түрін, түсін ажыратады

Еңбек әрекеті: Қолдарымен топырақты босатып, кішкентай гүл отырғызады

Нәтиже: Балалар қоршаған ортаны сезін, таза ауада қимылды дұрыс орындайды

Серуен картотекасы №2

Тақырыбы: «Жануарлар әлемі»

Міндеті: Жануарлардың қозғалысын және дыбысын қайталау арқылы қимылды дамыту

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар аю, қоян, күс сияқты жануарлардың қозғалысын қайталайды, дыбысын шығарады

Тәжірибелік іс-әрекет: Жануарлардың суреттерін түртіп, түсін ажыратады

Еңбек әрекеті: Ойыншық жануарларды өз қалтасына немесе торға дұрыс орналастырады

Нәтиже: Балалар жануарлардың қозғалысын, дыбысын бейнелейді

Серуен картотекасы №3

Тақырыбы: «Көлікпен танысу»

Міндеті: Балаларды көлік құралдарын ажыратуға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Тәжірибелік алаңда: Балалар көліктердің дыбысын шығарады, жүрісін қайталайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Көліктердің жол бойындағы қозғалысын бақылап, сандар мен белгілерін көрсетеді

Еңбек әрекеті: Көліктерді гаражға немесе жол бойына орналастыру

Нәтиже: Балалар көліктерді ажырата алады, қозғалысты сақтайды

Серуен картотекасы №4

Тақырыбы: «Су әлемі»

Міндеті: Су мен құрлықтағы әрекеттерді ажырату

Ойын / Іс-әрекет барысы: Болмеде: Балалар суға зат батыртып, «батып-қалқын шығу» қимылдарын қайталайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Су деңгейін бақылау, ыдысқа толтыру және босату

Еңбек әрекеті: Суды ыдыстан ыдысқа құйып, таза ұстауды үйрену

Нәтиже: Балалар судың қасиеттерін байқайды, қимыл-қозғалысты үйлестіреді

Серуен картотекасы №5

Тақырыбы: «Гүлдер мен ағаштар»

Міндеті: Табиғаттағы өсімдіктерді тануға баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүлдер мен ағаштарды бақылайды, түсін айтады, гүлдерді «суарады»

Тәжірибелік іс-әрекет: Гүлдің бөліктерін ажыратады (жапырақ, гүл, сабақ)

Еңбек әрекеті: Кішкентай гүл отырғызады, суын құяды

Нәтиже: Балалар өсімдіктерді ажыратады, қарапайым күтім жасайды

Серуен картотекасы №6

Тақырыбы: «Тірі және өлі табиғат»

Міндеті: Осімдіктер мен заттардың айырмашылығын көрсету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Тәжірибелік алаңда: Балалар шөп, тас, жапырақтарды зерттейді, тірі мен өлі табиғатты ажыратады

Тәжірибелік іс-әрекет: Жиналған материалдармен «тірі-өлі» топтар жасау

Еңбек әрекеті: Заттарды жинап, тиісті орынға қою

Нәтиже: Балалар тірі және өлі табиғатты ажыратады, бақылау дағдыларын дамытады

Серуен картотекасы №7

Тақырыбы: «Жол қозғалысы ережелері»

Міндеті: Балаларды қарапайым жол белгілерімен таныстыру

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / тәжірибелік алаңда: Балалар бағдаршамдағы түске сәйкес жүреді, тоқтайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Белгішелерді көріп, атын айтады

Еңбек әрекеті: Жол белгілерін өз орнына орналастыру. қауіпсіз жол жасау

Нәтиже: Балалар жол белгілерін таниды, қауіпсіздік дағдыларын орындайды

Серуен картотекасы №8

Тақырыбы: «Қоршаған ортадағы заттар»

Міндеті: Балаларды заттардың орнын көрсетуге үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Бөлмеде: Балалар әртүрлі заттарды үстелге, сөреге орналастырады, «жоғары, төмен, жанында» сөздерін қолданады

Тәжірибелік іс-әрекет: Заттарды дұрыс орналастыру арқылы тәжірибе жасау

Еңбек әрекеті: Ойыншықтарды жинап, әр затқа орын бөлу

Нәтиже: Балалар заттардың орналасуын көрсетеді, тілдік сөздік қорын пайдаланады

Серуен картотекасы №9

Тақырыбы: «Еңбекке баулу»

Міндеті: Балаларды қарапайым еңбектің нәтижесін бағалауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / бөлмеде: Балалар бірге топырақты қазып, гүл отырғызады немесе ойыншықтарды жинастырады

Тәжірибелік іс-әрекет: Шағын жобалар жасау, заттарды біріктіру

Еңбек әрекеті: Жұмыс нәтижесін бағалау, таза ұстау

Нәтиже: Балалар еңбектің нәтижесін бағалай алады, бірлесіп жұмыс істей біледі

Серуен картотекасы №10

Тақырыбы: «Көктемгі ауа»

Міндеті: Балаларды таза ауада демалуға, айналаны байқауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар ағаштарды, гүлдерді бақылайды, желді сезінеді, қолдарын көтеріп, жүгіреді, секіреді

Тәжірибелік іс-әрекет: Жапырақтарды жинап, түрін, түсін ажыратады

Еңбек әрекеті: Қолдарымен топырақты босатып, кішкентай гүл отырғызады

Нәтиже: Балалар қоршаған ортаны сезіп, таза ауада қимылды дұрыс орындайды

Серуен картотекасы №11

Тақырыбы: «Жануарлар әлемі»

Міндеті: Жануарлардың қозғалысын және дыбысын қайталау арқылы қимылды дамыту

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар аю, қоян, құс сияқты жануарлардың қозғалысын қайталайды, дыбысын шығарады

Тәжірибелік іс-әрекет: Жануарлардың суреттерін түртіп, түсін ажыратады

Еңбек әрекеті: Ойыншық жануарларды өз қалтасына немесе торға дұрыс орналастырады
Нәтиже: Балалар жануарлардың қозғалысын, дыбысын бейнелейді

Серуен картотекасы №12

Тақырыбы: «Көлікпен танысу»

Міндеті: Балаларды көлік құралдарын ажыратуға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Тәжірибелік алаңда: Балалар көліктердің дыбысын шығарады, жүрісін қайталайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Көліктердің жол бойындағы қозғалысын бақылап, сандар мен белгілерін көрсетеді

Еңбек әрекеті: Көліктерді гаражға немесе жол бойына орналастыру

Нәтиже: Балалар көліктерді ажырата алады, қозғалысты сақтайды

Серуен

Картотекасы №13

Тақырыбы: «Су әлемі»

Міндеті: Су мен құрлықтағы әрекеттерді ажырату

Ойын / Іс-әрекет барысы: Бөлмеде: Балалар суга зат батыртып, «батып-қалқып шығу» қимылдарын қайталайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Су деңгейін бақылау, ыдысқа толтыру және босату

Еңбек әрекеті: Суды ыдыстан ыдысқа құйып, таза ұстауды үйрену

Нәтиже: Балалар судың қасиеттерін байқайды, қимыл-қозғалысты үйлестіреді

Серуен картотекасы №14

Тақырыбы: «Гүлдер мен ағаштар»

Міндеті: Табиғаттағы өсімдіктерді тануға баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүлдер мен ағаштарды бақылайды, түсін айтады, гүлдерді «суарады»

Тәжірибелік іс-әрекет: Гүлдің бөліктерін ажыратады (жапырақ, гүл, сабақ)

Еңбек әрекеті: Кішкентай гүл отырғызады, суын құяды

Нәтиже: Балалар өсімдіктерді ажыратады, қарапайым күтім жасайды

Серуен

картотекасы №15

Тақырыбы: «Тірі және өлі табиғат»

Міндеті: Өсімдіктер мен заттардың айырмашылығын көрсету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Тәжірибелік алаңда: Балалар шөп, тас, жапырақтарды зерттейді, тірі мен өлі табиғатты ажыратады

Тәжірибелік іс-әрекет: Жиналған материалдармен «тірі-өлі» топтар жасау

Еңбек әрекеті: Заттарды жинап, тиісті орынға қою

Нәтиже: Балалар тірі және өлі табиғатты ажыратады, бақылау дағдыларын дамытады

Серуен картотекасы №16

Тақырыбы: «Қар мен су»

Міндеті: Қардың сру процесін бақылау

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар қарды ұстап, қолмен еріту арқылы суга айналуын бақылайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Су деңгейін өлшейді, заттарды суга батыртып көрінеді

Еңбек әрекеті: Қар мен суды ыдыстарға жинастырады, тазалайды
Нәтиже: Балалар табиғат құбылыстарын байқап, тәжірибе жасайды

Серуен картотекасы №17

Тақырыбы: «Жол қозғалысы ережелері»

Міндеті: Балаларды қарапайым жол белгілерімен таныстыру

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / тәжірибелік алаңда: Балалар бағдаршамдағы түске сәйкес жүреді, тоқтайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Белгішелерді көріп, атын айтады

Еңбек әрекеті: Жол белгілерін өз орнына орналастыру, қауіпсіз жол жасау

Нәтиже: Балалар жол белгілерін таниды, қауіпсіздік дағдыларын орындайды

Серуен картотекасы №18

Тақырыбы: «Қоршаған ортадағы заттар»

Міндеті: Балаларды заттардың орнын көрсетуге үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Болмеде: Балалар әртүрлі заттарды үстелге, сөреге орналастырады, «жоғары, төмен, жанында» сөздерін қолданады

Тәжірибелік іс-әрекет: Заттарды дұрыс орналастыру арқылы тәжірибе жасау

Еңбек әрекеті: Ойыншықтарды жинап, әр затқа орын бөлу

Нәтиже: Балалар заттардың орналасуын көрсетеді, тілдік сөздік қорын пайдаланады

Серуен картотекасы №19

Тақырыбы: «Еңбекке баулу»

Міндеті: Балаларды қарапайым еңбектің нәтижесін бағалауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / болмеде: Балалар бірге топырақты қазып, гүл отырғызады немесе ойыншықтарды жинастырады

Тәжірибелік іс-әрекет: Шағын жобалар жасау, заттарды біріктіру

Еңбек әрекеті: Жұмыс нәтижесін бағалау, таза ұстау

Нәтиже: Балалар еңбектің нәтижесін бағалай алады, бірлесіп жұмыс істей біледі

Серуен картотекасы №20

Тақырыбы: «Құм және шағын құрылыс»

Міндеті: Балаларды құммен тәжірибе жасауға, заттарды біріктіруге үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / тәжірибелік алаңда: Балалар құмнан кішкентай қорған, жол салады, кішкентай ыдыстармен эксперимент жасайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Құмнан құрылыс элементтерін жасап, оларды біріктіреді

Еңбек әрекеті: Құм алаңын тазалап, құрал-саймандарды орнына қояды

Нәтиже: Балалар құммен ойнау арқылы қимылды үйлестіреді, қарапайым құрылыс дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы №21

Тақырыбы: «Су және құмдағы тәжірибе»

Міндеті: Балаларды су мен құммен тәжірибе жасауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар құмнан жол салады, су құйып, еріту әрекетін бақылайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Ыдысқа құм мен су араластырып қарау

Еңбек әрекеті: Құралдарды жинап, алаңды тазалау

Нәтиже: Балалар тәжірибе жасайды, сенсорлық дағдыларын дамытады

Серуен картотекасы №22

Тақырыбы: «Табиғатты қорғау»

Міндеті: Балаларды қоршаған ортаны қорғауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар қоқыстарды жинайды, әр түрлі заттарды сорттайды (табиғи, жасанды)

Тәжірибелік іс-әрекет: Сортталған заттарды бөлу

Еңбек әрекеті: Қоқысты тиісті орынға қою

Нәтиже: Балалар табиғатты қорғауға үйренеді, еңбек дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы.№23

Құмнан нан пісірейік» (рөлдік ойын)

Мақсаты: Ұсақ моторика мен елестету қабілетін дамыту.

Барысы: Балалар совокпен құм жинап, “нан”, “торт” жасап ойнау

Тәрбиеші: “Қанекей, бәріміз наубайшы болайық!” — дейді.

Тіл дамыту: Үн, қамыр, нан, дәмді.

Еңбек: Ойыннан соң құралдарды тазалау.

Серуен картотекасы.№24

Тақырыбы: «Жануарлар мен өсімдіктердің бірлігі»

Міндеті: Балаларды жануарлар мен өсімдіктер арасындағы байланысты түсіндіру

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар жануарларды «өсімдіктермен тамақтанады» деп ойнайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Жануар мен өсімдіктердің суреттерін сәйкестендіру

Еңбек әрекеті: Суреттерді дұрыс орналастыру

Нәтиже: Балалар табиғаттағы себеп-салдарлық байланыстарды байқайды

Серуен картотекасы.№24

Тақырыбы: «Табиғатты қорғау»

Міндеті: Балаларды қоршаған ортаны қорғауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар қоқыстарды жинайды, әр түрлі заттарды сорттайды (табиғи, жасанды)

Тәжірибелік іс-әрекет: Сортталған заттарды бөлу

Еңбек әрекеті: Қоқысты тиісті орынға қою

Нәтиже: Балалар табиғатты қорғауға үйренеді, еңбек дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы

№25

Тақырыбы: «Табиғаттағы дыбыстар»

Міндеті: Балаларды қоршаған ортадағы дыбыстарға еліктеуге баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар құстардың, желдің, су дыбыстарын қайталайды, қозғалысымен сәйкестендіреді

Тәжірибелік іс-әрекет: Дыбыстар шыққан заттарды немесе табиғат элементтерін көрсету

Еңбек әрекеті: Табиғаттан жиналған заттарды дұрыс орналастыру, жинау

Нәтиже: Балалар дыбысты ажыратып, қозғалысымен үйлестіреді

Серуен картотекасы

№26

Тақырыбы: «Гүл отырғызу»

Міндеті: Балаларды өсімдіктерге күтім жасауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүл отырғызады, су құяды

Тәжірибелік іс-әрекет: Гүлдің жапырақтары мен сабақтарын ажыратады

Еңбек әрекеті: Су құю, топырақты тегістеу

Нәтиже: Балалар өсімдіктерді күтеді, қарапайым еңбек дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы

№27

Тақырыбы: «Жол қозғалысы ережелері – 2»

Міндеті: Балаларды жолдағы қауіпсіздік ережелерін қайталау

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар бағдаршам түстеріне қарап жүреді, «тоқтау» және «жүру» сигналдарын орындайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Жол белгілерін көрсетіп, атын айту

Еңбек әрекеті: Жол белгілерін өз орнына орналастыру

Нәтиже: Балалар қауіпсіз жүріс ережесін меңгереді

Серуен картотекасы №28

Тақырыбы: «Топырақпен тәжірибе»

Міндеті: Балаларды топырақты зерттеуге, саусақ моторикасын дамытуға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар топыраққа қолымен сурет салады, құм мен топырақты араластырады

Тәжірибелік іс-әрекет: Топырақтан кішкентай қорған немесе жол жасайды

Еңбек әрекеті: Құрал-саймандарды жинап, орнын түзету

Нәтиже: Балалар сенсорика мен қимылды үйлестіреді

Серуен картотекасы №29

Тақырыбы: «Көңілді жануарлар»

Міндеті: Балаларды жануарлардың қозғалысы мен дыбысына баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар қоян секіреді, ит жүгіреді, құс ұшады, дыбыстарын шығарады

Тәжірибелік іс-әрекет: Жануар суреттерін көрсету

Еңбек әрекеті: Суреттерді өз орнына қою, ойыншық жануарларды жинау

Нәтиже: Балалар жануарларды қозғалысы мен дыбысына сәйкестендіреді

Серуен картотекасы №30

Тақырыбы: «Көктемгі ойындар»

Міндеті: Балаларды қозғалыс арқылы сергіту, дене дамуына баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар секіреді, жүгіреді, жүру мен жүгіруді алмастырады, ырғақты қозғалыстар жасайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Қозғалысты бақылау, дұрыс орындау

Еңбек әрекеті: Құралдарды жинап, орындарын реттеу

Нәтиже: Балалар қимылды үйлестіреді, дене дағдыларын дамытады

Серуен картотекасы №31

Тақырыбы: «Көктемгі жаңбыр»

Міндеті: Балаларды ауа райының өзгерістерін бақылауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Жаңбыр дыбысын қайталау, қолмен «тамшылар» жасау, қозғалыспен көрсету

Тәжірибелік іс-әрекет: Су шашып, тамшылардың жерге түсуін бақылау

Еңбек әрекеті: Құрал-саймандарды жинау, алаңды тазалау

Нәтиже: Балалар жаңбырды байқап, қозғалыстарымен үйлестіреді

Серуен картотекасы №32 Тақырыбы: «Құм мен тас»

Міндеті: Балаларды құрылыс элементтерімен ойнауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Құм мен тастан кішкентай жол немесе қорған салу

Тәжірибелік іс-әрекет: Құм мен тасты түрлеріне қарай бөлу

Еңбек әрекеті: Құралдарды жинап, өз орнына қою

Нәтиже: Балалар заттарды салыстыру және орналастыру дағдыларын дамытады

Серуен картотекасы №33

Тақырыбы: «Жануарларды бақылау»

Міндеті: Балаларды жануарлардың қозғалысы мен дыбысына баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар қоян, ит, мысық кимылдарын қайталап, дыбыстарын шығарады

Тәжірибелік іс-әрекет: Жануар суреттерін көрсету

Еңбек әрекеті: Суреттерді өз орнына қою, ойыншық жануарларды жинау

Нәтиже: Балалар жануарлардың әрекетін есте сақтап, дыбыс пен қозғалысты үйлестіреді

Серуен картотекасы №34

Тақырыбы: «Су арқылы тәжірибе»

Міндеті: Балаларды су қасиеттерін бақылауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Ыдысқа су құю, тамшылардың төгілуін бақылау

Тәжірибелік іс-әрекет: Су деңгейін өзгертіп, балалардың бақылауын арттыру

Еңбек әрекеті: Ыдыстарды жинап, орындарын реттеу

Нәтиже: Балалар судың қасиеттерін байқап, тәжірибе жасайды

Серуен картотекасы №35

Тақырыбы: «Гүлдерді суару»

Міндеті: Балаларды өсімдіктерге күтім жасауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүлдерді сумен суарады, сабақтарын ұстайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Гүлдің жапырақтарын ажыратып, суаруды тәжірибе ретінде көрсету

Еңбек әрекеті: Су құю, топырақты тегістеу

Нәтиже: Балалар өсімдіктерді күтуді меңгереді, еңбек дағдыларын дамиды

Серуен картотекасы №36

Тақырыбы: «Құмдағы іздер»

Міндеті: Балаларды құмдағы кимылды бақылауға баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар аяқпен, қолмен құмға іздер жасайды, әртүрлі пішіндерді құрайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Қолмен және аяқпен әртүрлі іздерді жасау

Еңбек әрекеті: Құрал-саймандарды жинау, құмды тегістеу

Нәтиже: Балалар сенсорика мен кимылды үйлестіреді

Серуен картотекасы №37

Тақырыбы: «Жол белгілері»

Міндеті: Балаларды жол қозғалысы ережелерімен таныстыру

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар бағдаршам сигналдарын орындайды, жол белгілерін таныстырады

Тәжірибелік іс-әрекет: Белгілерді аттап өту, дұрыс орындау

Еңбек әрекеті: Жол белгілерін өз орнына қою

Нәтиже: Балалар қауіпсіздік дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы №38

Тақырыбы: «Табиғаттағы түстер»
Міндеті: Балаларды табиғаттағы түстерді ажырата білуге үйрету
Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүл, жапырақ, топырақ түстерін атау
Тәжірибелік іс-әрекет: Түстерге сәйкес заттарды топтау
Еңбек әрекеті: Заттарды дұрыс орналастыру, жинау
Нәтиже: Балалар түстерді ажыратып, дұрыс сәйкестендіреді

Серуен картотекасы №39

Тақырыбы: «Жануарлар мен гүлдер»
Міндеті: Балаларды табиғаттағы тірі заттарды байланыстыруға үйрету
Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар «жануарға гүл бер» ойынын ойнайды
Тәжірибелік іс-әрекет: Суреттерді сәйкестендіру
Еңбек әрекеті: Заттарды орнына қою
Нәтиже: Балалар табиғаттағы себеп-салдарлық байланысты байқайды

Серуен картотекасы №40

Тақырыбы: «Көктемгі серуендік ойындар»
Міндеті: Балаларды қозғалыс арқылы сергіту, дене дамуына баулу
Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар жүгіреді, секіреді, түрлі қозғалыстарды ырғақты орындайды
Тәжірибелік іс-әрекет: Қозғалысты бақылау, дұрыс орындау
Еңбек әрекеті: Құралдарды жинап, орындарын реттеу
Нәтиже: Балалар қимылды үйлестіреді, дене дағдыларын дамытады

Серуен картотекасы №41

Тақырыбы: «Табиғаттағы түстер»
Міндеті: Балаларды табиғаттағы түстерді ажырата білуге үйрету
Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүл, жапырақ, топырақ түстерін атау
Тәжірибелік іс-әрекет: Түстерге сәйкес заттарды топтау
Еңбек әрекеті: Заттарды дұрыс орналастыру, жинау
Нәтиже: Балалар түстерді ажыратып, дұрыс сәйкестендіреді

Серуен картотекасы №42

Міндеті: Жануарларға қамқорлық.
Іс-әрекет барысы: Ит пен мысыққа қалай күтім жасалатынын түсіндіру.
Қауіпсіздік сақтау: Жануарға тым жақындамау.

Серуен картотекасы №43

«Тұзды ерітеміз» (эксперимент)
Максаты: Заттың күйін бақылау, қызығушылық ояту.
Барысы: Тұз кесектерін жылы суға салып еруін көру.
Тәрбиеші: «Тұз суда неге ериді?»
Балалар: «Жылы!»
Қорытынды: Жылы су тұзды ерітеді.

Серуен картотекасы Сәуір айы

Серуен картотекасы №1

Күннің жытына бастағанын, қардың еритінін бақылау.

Тәжірибе: «Күн қайда жылытады?». Балалармен бірге күн түсетін жерді және қолғапты ұстап қору. Күн шуағында заттардың жылы болатынын сезіну.

Еңбек: Ойын алаңындағы қардың қалдықтарын күрекшемен күн түсетін жерге шығару.

Ойын барысы: «Күн мен жаңбыр». Тәрбиеші: «Күн шықты!» — балалар жүгіреді, «Жаңбыр жауды!» — қолпашты астына тығылады.

Серуен картотекасы №2

Сүңгілерді (мұздақтарды) бақылау. Олардың неге еритінін түсіндіру.

Тәжірибе: «Мұздақ қайда жоғалды?». Бір мұздақты жылы алақанға салып, оның суға айналығанын көру.

Еңбек: Серуеннен кейін ойыншықтарды судан сүртіп, кептіруге көмектесу.

Ойын барысы: «Тамшылар». Балалар шеңберде «топ-топ-топ» деп тамшының дыбысын салып, жеңіл секіреді.

Серуен картотекасы №3

Жылы жактан ұшып келген құстарды тыңдау (торғай, қарлығаш).

Тәжірибе: «Құстар не жейді?». Құстарға нан қиқымы мен дән беру. Құстардың қалай шөкитінін бақылау.

Еңбек: Құстарға арналған жемсауытты тазалау, дән себу.

Ойын барысы: «Ұшты-ұшты». Құстардың атын атағанда қолдарын қалатша қағады.

Серуен картотекасы №4

Тақырыбы: «Қоршаған ортадағы заттар»

Міндеті: Балаларды заттардың орнын көрсетуге үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Бөлмеде: Балалар әртүрлі заттарды үстелге, сөреге орналастырады, «жоғары, төмен, жанында» сөздерін қолданады

Тәжірибелік іс-әрекет: Заттарды дұрыс орналастыру арқылы тәжірибе жасау

Еңбек әрекеті: Ойыншықтарды жинап, әр затқа орын бөлу

Нәтиже: Балалар заттардың орналасуын көрсетеді, тілдік сөздік қорын пайдаланады

Серуен картотекасы №5

Тақырыбы: «Еңбекке баулу»

Міндеті: Балаларды қарапайым еңбектің нәтижесін бағалауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / бөлмеде: Балалар бірге топырақты қазып, гүл отырғызады немесе ойыншықтарды жинастырады

Тәжірибелік іс-әрекет: Шағын жобалар жасау, заттарды біріктіру

Еңбек әрекеті: Жұмыс нәтижесін бағалау, таза ұстау

Нәтиже: Балалар еңбектің нәтижесін бағалай алады, бірлесіп жұмыс істей біледі

Серуен картотекасы №6

Тақырыбы: «Көктемгі ауа»

Міндеті: Балаларды таза ауада демалуға, айналыны байқауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар ағаштарды, гүлдерді бақылайды, желді сезінеді, қолдарын көтеріп, жүгіреді, секіреді

Тәжірибелік іс-әрекет: Жапырақтарды жинап, түрін, түсін ажыратады
Еңбек әрекеті: Қолдарымен топырақты босатып, кішкентай гүл отырғызады
Нәтиже: Балалар қоршаған ортаны сезіп, таза ауада қимылды дұрыс орындайды

Серуен картотекасы №7

Еріген қар суынан пайда болған кішкентай жылаларды бақылау.

Тәжірибе: «Кеме жүзе ме?». Жылғаға қағаздан немесе ағаштан жасалған кемені салып, судың ағысымен қалай жылжитынын көру.

Еңбек: Жылғаның жолындағы тастар мен қоқыстарды тазалап, суға жол ашу.

Ойын барысы: «Көпірден өту». Едендегі сызықтан (жылғадан) аттап өту.

Серуен картотекасы №8

Ағаштардағы бүршіктердің ісінуін бақылау.

Тәжірибе: «Бүршіктен не шығады?». Ағаштың кішкентай бұтағын суға салып, бөлмеге қою. Бірнеше күннен кейін жапырақ шыққанын бақылау.

Еңбек: Ағаштардың түбіне топырақ жинау (қорғау).

Ойын барысы: «Ағаштар мен жел». Қолдарын жоғары көтеріп, желмен тербеледі

Серуен

Картотекасы №9

Күн шуағы түскен жерден алғашқы жасыл шөптің шығуын табу.

Тәжірибе: «Шөпке не керек?». Шөптің бір бөлігін суарып, екінші бөлігін құрғақ қалдыру. Қайсысы жақсы өсетінін салыстыру.

Еңбек: Ойын алаңындағы өткен жылғы құраған шөптерді жинау.

Ойын барысы: «Гүлдер өседі». Балалар бүрісіп отырады да, музыкамен жайлап бойларын жатып, «өседі».

Серуен картотекасы №10

Қар астынан шыққан қара жерді (топырақты) бақылау.

Тәжірибе: «Ылғал топырақ». Құрғақ және су тиген топырақты ұстап көру. Ылғал топырақтан мүсін жасауға болатынын көру.

Еңбек: Топырақты қолсызға көмектесу (кішкентай тырмалармен).

Ойын барысы: «Біз егеміз». Жерге дән сепкендей қимылдар жасау.

Серуен

картотекасы №11

Көктемгі аспандағы бұлттарды бақылау. Олардың ақ, мақта секілді екенін айту.

Тәжірибе: «Бұлттар неге ұқсайды?». Аспанға қарап, бұлттардың пішінін (аюға, гүлге) ұқсату.

Еңбек: Ойын алаңындағы құмды тегістеу.

Ойын барысы: «Көк аспан». Шеңбермен жүріп, қолдарын жоғары созу.

Серуен картотекасы №16

Тақырыбы: «Қар мен су»

Міндеті: Қардың еру процесін бақылау

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар қарды ұстап, қолмен еріту арқылы суға айналуын бақылайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Су деңгейін өлшейді, заттарды суға батыртып көрінеді

Еңбек әрекеті: Қар мен суды ыдыстарға жинастырады, тазалайды
Нәтиже: Балалар табиғат құбылыстарын байқап, тәжірибе жасайды

Серуен картотекасы №17

Тақырыбы: «Жол қонғалысы ережелері»

Міндеті: Балаларды қарапайым жол белгілерімен таныстыру

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / тәжірибелік алаңда: Балалар бағдаршамдағы түске сәйкес жүреді, тоқтайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Белгішелерді көріп, атын айтады

Еңбек әрекеті: Жол белгілерін өз орнына орналастыру, қауіпсіз жол жасау

Нәтиже: Балалар жол белгілерін таниды, қауіпсіздік дағдыларын орындайды

Серуен картотекасы №18

Тақырыбы: «Қоршаған ортадағы заттар»

Міндеті: Балаларды заттардың орнын көрсетуге үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Бөлмеде: Балалар әртүрлі заттарды үстелге, сөреге орналастырады, «жоғары, төмен, жақында» сөздерін қолданады

Тәжірибелік іс-әрекет: Заттарды дұрыс орналастыру арқылы тәжірибе жасау

Еңбек әрекеті: Ойыншықтарды жинап, әр затқа орын бөлу

Нәтиже: Балалар заттардың орналасуын көрсетеді, тілдік сөздік қорын пайдаланады

Серуен картотекасы №19

Тақырыбы: «Еңбекке баулу»

Міндеті: Балаларды қарапайым еңбектің нәтижесін бағалауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / бөлмеде: Балалар бірге топырақты қазып, гүл отырғызды немесе ойыншықтарды жинастырады

Тәжірибелік іс-әрекет: Шағын жобалар жасау, заттарды біріктіру

Еңбек әрекеті: Жұмыс нәтижесін бағалау, таза ұстау

Нәтиже: Балалар еңбектің нәтижесін бағалай алады, бірлесіп жұмыс істей біледі

Серуен картотекасы №20

Тақырыбы: «Құм және шағын құрылыс»

Міндеті: Балаларды құммен тәжірибе жасауға, заттарды біріктіруге үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада / тәжірибелік алаңда: Балалар құмнан кішкентай қорған, жол салады, кішкентай ыдыстармен эксперимент жасайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Құмнан құрылыс элементтерін жасап, оларды біріктіреді

Еңбек әрекеті: Құм алаңын тазалап, құрал-саймандарды орнына қояды

Нәтиже: Балалар құммен ойнау арқылы қимылды үйлестіреді, қарапайым құрылыс дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы №17

Ойын алғашқы жәндіктерді (құмырсқа, қанқыз) іздеу.

Тәжірибе: «Құмырсқаның илеуі». Құмырсқалардың қалай еңбек ететінін, зат таситынын үнсіз бақылау.

Еңбек: Жәндіктер жүрегін жолды таза ұстау, оларды баспауға тырысу.

Ойын барысы: «Қанқыз ұш». Саусақтарымен жәндіктің ұшқанын бейнелеу.

Серуен картотекасы №18

Гүлзарлағы алғашқы гүлдердің (бәйшешек) шығуын бақылау.

Тәжірибе: «Су — өмір». Гүлдерді суарудың маңызын көрсету.

Еңбек: Суару ыдысымен (лейка) гүлдерге су құю.

Ойын барысы: «Көңілді бақша». Балалар гүлдердің атын атап, шеңберде билейді.

Серуен картотекасы №19

Ағаш діңін бақылау. Қар еріген соң ағаш діңінің дымқыл болатынын көру.

Тәжірибе: «Ағаш қабығы қандай?». Балалармен ағаштың қабығын сипап көру (бұдыр, тегіс, қатты). Қабық ағашты суықтан қорғайтынын түсіндіру.

Еңбек: Ағаш түбіндегі ұсақ бұтақтарды жинап, бір жерге үйіу.

Ойын: «Ағашқа тығыл!». Тәрбиеші: «Бір, екі, үш, қайыңға тығыл!» — балалар қайыңды тауып, жанына барады.

Серуен картотекасы №20

Күн сәулесінің шағылысуын бақылау.

Тәжірибе: «Айнамен ойын». Айнаның көмегімен қабырғаға немесе жерге «күн қоянын» түсіру. Оның қалай жылдам қозғалатынын көру.

Еңбек: Күн көзінде кеуіп қалған құмды жинап, құмсалғышқа (песочница) салу.

Ойын: «Күн қоянын ұста». Балалар жердегі жарық сәулені аяқтарымен басып ұстауға тырысады.

Серуен картотекасы №21

Көктемгі желдің бағытын, оның жылы немесе суық екенін сезіну.

Тәжірибе: «Жел қайдан соғады?». Жеңіл жаулықты немесе қағаз таяқшаны ұстап, желдің қай жаққа үрлеп тұрғанын анықтау.

Еңбек: Жел ұшырып әкелген қағаздарды жинап, көкыс жәшігіне салу.

Ойын: «Жел мен жапырақ». Тәрбиеші жел болып үрлейді, балалар жапырақ құсап айналып ұшады.

Серуен картотекасы

№22

Тақырыбы: «Табиғаттағы дыбыстар»

Міндеті: Балаларды қоршаған ортадағы дыбыстарға еліктеуге баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар құстардың, желдің, су дыбыстарын қайталайды, қозғалысымен сәйкестендіреді

Тәжірибелік іс-әрекет: Дыбыстар шыққан заттарды немесе табиғат элементтерін көрсету

Еңбек әрекеті: Табиғаттан жиналған заттарды дұрыс орналастыру, жинау

Нәтиже: Балалар дыбысты ажыратып, қозғалысымен үйлестіреді

Серуен картотекасы

№23

Тақырыбы: «Гүл отырғызу»

Міндеті: Балаларды өсімдіктерге күтім жасауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүл отырғызады, су құяды

Тәжірибелік іс-әрекет: Гүлдің жапырақтары мен сабақтарын ажыратады

Еңбек әрекеті: Су құю, топырақты тегістеу

Нәтиже: Балалар өсімдіктерді күтеді, қарапайым еңбек дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы

№24

Тақырыбы: «Жол қозғалысы ережелері – 2»

Міндеті: Балаларды жолдағы қауіпсіздік ережелерін қайталау

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар бағдаршам түстеріне қарап жүреді, «тоқтау» және

«жүз» сипаттарын орындайды

Тәжірибелік іс-әрекет: Жол белгілерін көрсетіп, атын айту

Еңбек әрекеті: Жол белгілерін өз орнына орналастыру

Нәтиже: Балалар қауіпсіз жүріс ережесін меңгереді

Серуен картотекасы №25

Тақырыбы: «Топырақпен тәжірибе»

Міндеті: Балаларды топырақты тәртіпте, саусақ моторикасын дамытуға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар топыраққа қолымен сурет салады, құм мен топырақты араластырады

Тәжірибелік іс-әрекет: Топырақтан кіпкеңтай қорған немесе жол жасайды

Еңбек әрекеті: Құрал-саймандарды жинап, орнын түзету

Нәтиже: Балалар оқсориқа мен қимылды үйлестіреді

Серуен картотекасы №26

Тақырыбы: «Көңілді жануарлар»

Міндеті: Балаларды жануарлардың қозғалысы мен дыбысына баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар қоян секіреді, ит жүгіреді, құс ұшады, дыбыстарын шығарады

Тәжірибелік іс-әрекет: Жануар суреттерін көрсету

Еңбек әрекеті: Суреттерді өз орнына қою, ойыншық жануарларды жинау

Нәтиже: Балалар жануарлардың қозғалысы мен дыбысына сәйкестендіреді

Серуен картотекасы №27

Топырақ арасынан шыққан алашқы құрттар мен қондырғыларды іздеу.

Тәжірибе: «Ылғалды жамсы көретін жәндіктер». Тастың немесе тақтайдың астын ашып, сонда тығылып жатқан жәндіктерді көру. Олардың қараңғы мен ылғалды ұнататынын түсіну.

Еңбек: Жәндіктерге келергі жасамай, олардың «үйлерін» (тастарды) реттеп қою.

Ойын: «Құмырсқалардың соқпағы». Балалар бірінің артынан бірі тізбектеліп, құмырсқалар жүреді.

Серуен картотекасы №28

Көктемнің алғашқы гүлдеріне сүйсіну. Оларды жұтуға болмайтынын түсіндіру.

Тәжірибе: «Гүл неге жабылды?». Егер күн бұлтты болса, гүлдердің жабылып қалатынын бақылау (гүлдер де ұйықтайды).

Еңбек: Гүлдердің айналасындағы тастарды әдемілеп тіліп шығу.

Ойын: «Гүлдер мен көбелектер». Қыздар «гүл» болып отырады, ұлдар «көбелек» болып айналып ұшады.

Серуен картотекасы №29

Жерде жатқан әртүрлі тастарды (үлкен, кіші, түсі) бақылау.

Тәжірибе: «Жылы және суық тас». Күнде жатқан тас пен көлеңкедегі тасты ұстап, айырмашылығын сезу.

Еңбек: Әлемі тастардан серуен жолына өрнектер салу.

Ойын: «Тасты себетке сал». Балалар тастарды көлеміне қарай (үлкен-кіші) бөліп жинайды.

Серуен картотекасы №30

Құстардың ұя салып, шөп тасып жүргенін бақылау.

Тәжірибе: «Құстарға не керек?». Жерге мақта қиындарын немесе жіптерді тастау. Құстар оны ұя салуға алып кете ме, соны бақылау.

Еңбек: Ойын алаңындағы құстар шоғыртын жерді тазалап, су қою.

Ойын: «Түрпай мені мақпай». Балалар естерінде болған ұнама, «мақпай» (тәжірибесін) білгенін анықтайды.

Серуен картотекасы №31

Көзгемен табиғаттан дыбыстарды ажырату.

Тәжірибе: «Құлағымда қалай естілді?». Көзді жұмып, естін дыбысы естемін табу (судым салдырды, құстаң шырдады, маңнаннан түрілді).

Еңбек: Ойыншықтар сәтталатын себетті пәнімен сүрту.

Ойын: «Кім қалай дыбыстайды?». Балалар көктемді жануарлар мен құстардың дыбысын салды.

Серуен картотекасы №32

Тақырыбы: «Үлгерді суару»

Міндеті: Балаларды өсімдіктерге күтім жасауға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүлдерді сумен суарды, сабақтарын ұстайды

Тәжірибелік Іс-әрекет: Үлдіні жануарларын ажыратып, суаруды тәжірибе ретінде көрсету

Еңбек әрекеті: Су құю, топырақты тегістеу

Нәтиже: Балалар өсімдіктерді күтуге мәнерелі, еңбек дағдылары қалыпта

Серуен картотекасы №33

Тақырыбы: «Құмдағы тілер»

Міндеті: Балаларды құмдағы қимылды бақылауға баулу

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар аяқпен, қолмен құмға тілер жасайды, әртүрлі пішіндерді құрайды

Тәжірибелік Іс-әрекет: Қолмен және аяқпен әртүрлі тілерді жасау

Еңбек әрекеті: Құрал-саймандарды жинау, құмды тегістеу

Нәтиже: Балалар сенсорика мен қимылды үйлестіреді

Серуен картотекасы №34

Тақырыбы: «Жол белгілері»

Міндеті: Балаларды жол қозғалысы ережелерімен таныстыру

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар балдырама сипаттарын орындайды, жол белгілерін таныстырады

Тәжірибелік Іс-әрекет: Белгілерді аңтан өту, дұрыс орындау

Еңбек әрекеті: Жол белгілерін өз орнына қою

Нәтиже: Балалар қауіпсіздік дағдыларын меңгереді

Серуен картотекасы №35

Тақырыбы: «Табиғаттағы түстер»

Міндеті: Балаларды табиғаттағы түстерді ажырата білуге үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар гүл, жапырақ, топырақ түстерін атау

Тәжірибелік Іс-әрекет: Түстерге сәйкес заттарды топтау

Еңбек әрекеті: Заттарды дұрыс орналастыру, жинау

Нәтиже: Балалар түстерді ажыратып, дұрыс сәйкестендіреді

Серуен картотекасы №36

Тақырыбы: «Жануарлар мен түлдер»

Міндеті: Балаларды табиғаттағы тірі заттарды байланыстыруға үйрету

Ойын / Іс-әрекет барысы: Далада: Балалар «жануарға гүл бер» ойынын ойнайды

Тәжірибелік Іс-әрекет: Суреттерді сәйкестендіру

Ейбек әрекеті: Заттарды орнына қою

Мәтінге: Балалар табиғаттағы себеп-салдарлық байланысты байқайды

Серуен картотекасы №37

Жердің өңделгенін, егуге дайын екенін көру.

Тәжірибе: «Дән қалай өседі?». Жерге шаяқты немесе ірі дәндерді егіп көру.

Ейбек: Тәрбиешіге жерді қопсытуға көмектесу (кішкентай тырмалармен).

Ойын: «Еккен дәнімді өстім». Балалар отырып, біртіндеп қолдарын көтеріп жоғары созылады.

Серуен картотекасы №38

Айдаланың қалай өйгергенін (жасыл түс көбейгенін) айту.

Тәжірибе: «Түстерді табымыз». Серуен алаңынан жасыл, сары, қызыл түсті заттарды тауып атау.

Ейбек: Серуен соңында барлық құралдарды тазалап, орнына қою.

Ойын: «Біз — көпінді баламыз!». Шенбер жасап, көктем туралы ән айтып, билесу.

Серуен №39

Топырақ арасынан шыққан алғашқы құрттар мен қондырғандарды іздеу.

Тәжірибе: «Ылғалды жақсы көретін жәндіктер». Тастың немесе тактайдың астын ашып, сонда тағылып жатқан жәндіктерді көру. Олардың қараңғы мен ылғалды ұнататынын түсіну.

Ейбек: Жәндіктерге кездері жасамай, олардың «үйлерін» (тастарды) реттеп қою.

Ойын: «Құмырсқалардың соқпағы». Балалар бірінің артынан бірі тізбектеліп, құмырсқаша жүреді.

Серуен №40

Ағаш діңгін бақылау. Қар еріген соң ағаш діңінің дымқыл болатынын көру.

Тәжірибе: «Ағаш қабығы қандай?». Балалармен ағаштың қабығын сынап көру (бұдыр, тегіс, қатты).

Қабық ағашты суықтан қорғайтынын түсіндіру.

Ейбек: Ағаш түбіндегі ұсақ бұтақтарды жинап, бір жерге үйіп.

Ойын: «Ағашқа тығыл!». Тәрбиеші: «Бір, екі, үш, қайың а тығыл!» — балалар қайыңды тауып,

жанына барады.

Серуен картотекасы №41

Міндеті: Жануарларға қамқорлық.

Іс-әрекет барысы: Ит пен мысыққа қалай күтім жасалатынын түсіндіру.

Қауіпсіздік сақтау: Жануарға тым жақындамау.

Серуен картотекасы №42

«Тұмды ерітеміз» (эксперимент)

Мақсаты: Заттың күйін бақылау, қызығушылық ояту.

Барысы: Тұз кесектерін жылы суға салып еруін көру.

Тәрбиеші: "Тұз суда неге ериді?"

Балалар: "Жылы!"

Қорытынды: Жылы су тұзды ерітеді.

Серуен картотекасы №43

Бақылау: Қаздың (суреттен) мойнын қалай созатынын бақылау. Оның білік болып көрінетінін айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Бой өлшеу». Балалардың қолдарын жоғары созып, қаздың мойны сияқты «білік» болуға тырысу.

Ейбек: Ойыншық қаздар мен үйректерді серуеннен кейін тазалап сүрту.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қаз-қаз, қанқылда».

Әрбірі: Тәрбиеші мен балалар арасындағы диалог: «Қаз-қаздар!» — «Қанқ-қанқ!», «Қасқыр келеді!»

«Ұштық-ұштық!» (жүгіру).

«Арғыншылық»: Құм бетіне саусақпен қазға арнап «ұзын жол» (тузу сызық) сызу.

Серуен картотекасы №44

Бақылау: Ауладағы барлық құстарды қайта шолып шығу. Олардың бәрінің ұшатынын, қанаты мен тұмсығы бар екенін бекіту.

Тәжірибе-зерттеу: «Дыбыстар әлемі». Тәрбиеші әртүрлі құстың дауысын е салады, балалар қай құс екенін (торғай, қарға, үйрек, қаз) табады.

Еңбек: Серуен алаңындағы құралдар мен ойыншықтарды орнына реттеп қою.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұшты-ұшты».

Барысы: Тәрбиеші ұшатын және ұшпайтын заттарды атайды, балалар тек құстар аталғанда ғана қолдарын сермейді.

Шығармашылық: Түрлі-түсті тастар мен қақпақтардан құм бетіне үлкен «Көктемгі құс» бейнесін құрастыру.

Серуен картотекасы Мамыр айы

Серуен картотекасы №1

Бақылау: Аулаға ұшып келген торғайларды бақылау. Олардың шикылдағанын («шық-шық») тыңдау, кішкентай екенін айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Торғай не жейді?». Құстарға нан қоқымын немесе дән шашып, олардың қалай шоқитынын көру.

Еңбек: Құстарға жем салу (тәрбиешімен бірге кормушкаға дән себу).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Торғайлар мен автомобиль».

Барысы: Балалар — «торғайлар», олар шеңберде («ұяда») отырады. Тәрбиеші: «Торғайлар ұшты!» дегенде, балалар қанат қағып жан-жаққа жүгіреді. Тәрбиеші «Автомобиль келе жатыр: би-би!» дегенде, торғайлар тез ұяларына тығылуы керек.

Шығармашылық: Құм үстіне таяқшамен торғайдың ізін (сызықтар) салу.

Серуен картотекасы №2

Бақылау: Көгершіндерді бақылау. Олардың торғайдан үлкен екенін, «гу-гу» деп дыбыстайтынын тыңдау.

Тәжірибе-зерттеу: «Құс қауырсыны қандай?». Қауырсынды үрлеп, оның жеңіл екенін және ауада қалай қалықтайтынын көру.

Еңбек: Көгершіндерге су құю (арнайы ыдысқа).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көгершіндер мен мысық».

Барысы: Балалар көгершін болып аулада «жүреді». Тәрбиеші (мысық) «Мияу!» деп шыққанда, көгершіндер ұшып барып орындықтарға (биікке) қонады.

Шығармашылық: Құмнан көгершінге арнап «ұя» жасау (қолмен шұңқыр жасап, шөп салу).

Серуен картотекасы №3

Бақылау: Қарғаны бақылау. Оның «қар-қар» деген дауысын салу, жүрісін (аяғын нық басып) қайталау.

Тәжірибе-зерттеу: «Жылтыр заттар». Күн көзіне жылтыр қағазды (фольга) төсіп, қарғаның назарын аудару, жарықтың шағылысуын көру.

Еңбек: Ауладағы құрғақ бұтақтарды жинап, бір жерге үйю (құстар ұя салады деп түсіндіру).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарғалардың үнесі».

Барысы: Едендегі шеңберлерге қарғалар қонған отырады. «Ұрғалар ұнтты!» дегенде үндейді.

«Ұяға!» дегенде әркім өз шеңберіне көз аяқпен секіріп түседі.

Шығармашылық: Асфальтқа бормен қарғалар арнап «қан секек дән» салу.

Серуен картотекасы №4 **Бакылау:** Тауық пен ағештің суретін немесе ойыншының бақылауы. «Ұяға кіші» деп шақыруды үйрену.

Тәжірибе-зерттеу: «Тауық қалай дән шөкімді?». Қатты қатты саусақпен «дән-дән» деп ұрып, тауықтың дән шөкітанына еліктеу.

Еңбек: Ойыншық тауықтарды серуеннен кейін жуу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тауық пен балаландар».

Барысы: Тәрбиеші (тауық) алға жүреді, балалар (балаландар) «қан-қан» деп сөйлеп ертей.

Тауық «Мысық келеді!» дегенде балаландар анасының артына тығылады.

Шығармашылық: Күмбез «балаландарға» арнап күнкейтай дәмделік бауырлақтар жасау.

Серуен картотекасы №5

Бакылау: Қазды бақылау (ойыншық немесе сурет). Оның мойны ұзақ екенін, «қан-қан» дейтінін айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Қаздың жүрісі». Қаз сияқты аяқты жұпка тастай, міндейді, көтерсе мен басып жүріп көру.

Еңбек: Серуен алаңындағы орындықтардың шайын сүрту.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қаз-қаздар».

Барысы: Тәрбиеші: «Қаз-қаздар!», Балалар: «Қан-қан-қан!», Тәжіришесі: «Ұяға ұшпаңдар!» дегенде балалар қанаттарын жайып жүгіреді.

Шығармашылық: Күм бетіне саусақпен қаздың «ұзын мойнын» (ирек сымақ) салу.

Серуен картотекасы №6

Бакылау: Үйректерді тану. Олардың «бақ-бақ» деп дабыстайтынын, суға жүзетінін білту.

Тәжірибе-зерттеу: «Жүзетін және бататын заттар». Ыдыстағы суға тас (бататын) және жөке (жүзетін).

Еңбек: Гүлзардағы (клубба) алғашқы бүршіктерге су құю.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Үйректер көлшікте».

Барысы: Асфальтқа сызылған «көлшіктерден» үйрекке басып аттап өту. «Бақ-бақ» деп дабыстау.

Шығармашылық: Көк бормен асфальтқа үлкен «көлшік» (клубба) салу.

Серуен картотекасы №7

Бакылау: Ағаш басындағы ұяларды бақылау. Құстардың ұя салу үшін не тастытынын білту.

Тәжірибе-зерттеу: «Жұмсақ па, қатты ма?». Құс ұясына қажетті мақтамы (жұмсақ) және бұтақты (қатты) ұстап сезіну.

Еңбек: Аулаға құстарға арнап мақта мен жіп үлділдерін тастау (ұяға көмек).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұядағы құстар».

Барысы: «Күн шықты — құстар ұшты!» — балалар жүгіреді. «Жел тұрлы — құстар ұяға!» — балалар белгіленген орынға жиналады.
Шығармашылық: Құмнан «күсқа ұя» мүсіндеу.

Серуен картотекасы №8

Бақылау: Көктемгі жаңбырды (немесе бұлтты) бақылау. Жаңбырдан кейін құстардың көлшіктен су ішетінін айту.
Тәжірибе-зерттеу: «Сулы және құрғақ құм». Құрғақ құмнан пішін жасалмайтынын, ал су сепкенде «бауырсақ» жасауға болатынын көру.
Еңбек: Жаңбырдан кейін шашылып қалған ойыншықтарды жинау.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Күн мен жаңбыр».
Барысы: «Күн шықты!» — балалар ойнайды. «Жаңбыр!» — тәрбиеші қолшаптыр ашады, балалар соның астына тығылады.
Шығармашылық: Саусақпен (немесе бормен) жаңбыр тамшыларын (нүктелер) салу.

Серуен картотекасы №9

Бақылау: Аспанда ұшқан құстарды бақылау. Олардың биік ұшатынын көру.
Тәжірибе-зерттеу: «Қай құс қалай сайрайды?». Үйтаспадан торғай, қарға, көгершін дауысын тыңдап, қай құс екенін табу.
Еңбек: Ауладағы құстар жем жейтін жерді (кормушка) тазалау.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұшты-ұшты».
Барысы: Тәрбиеші: «Ұшты, ұшты — торғай ұшты!» десе балалар қол көтереді, «Машина ұшты!» десе қол көтермейді.
Шығармашылық: Түрлі-түсті тастардан құм бетіне «құс» бейнесін құрастыру

Серуен картотекасы №10

Бақылау: Күннің шуағын бақылау. Күннің жылығанын, құстардың қуанғанын айту.
Тәжірибе-зерттеу: «Жылы күн». Алақанды күнге тосып, оның жылуын сезіну. «Күн қояншығын» айнамен қабырғаға түсіру.
Еңбек: Ауланың шетіндегі жас шөптерді (тәтті) жұлмауға, оны қорғауға үйрету.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Құстардың мерекесі».
Барысы: Көңілді музыкамен балалар еркін билейді, музыка тоқтағанда бір орында «құс» болып қатып қалады.
Шығармашылық: Сары бормен асфальтқа үлкен «Күннің көзін» салу.

Серуен картотекасы №11

Бақылау: Күн жылығанда торғайлардың көлшікке жиналып, қанаттарын қағып шомыллатынын бақылау. «Шық-шық» деген қуанышты дауыстарын тыңдау.
Тәжірибе-зерттеу: «Құрғақ және сулы қауырсын». Құс қауырсынын суға малып, оның ауырлайтынын немесе суды қалай итеретінін көру.
Еңбек: Көлшіктің айналасындағы қоқыстарды (қағаз, бұтақ) тазалау.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Торғайлар мен мысық».
Барысы: Балалар — «торғайлар», олар шеңберде секіріп жүреді. Тәрбиеші (мысық) «Мияу!» десе, торғайлар ұшып барып биікке (орындыққа) қонады.

Серуен картотекасы №12

Бақылау: Көгеріштің қанатын жайыл ұшқанын бақылау. Қанаттарының үлкен ереңіне назар аудару.

Тәжірибе-зергтеу: «Жел қалай соғады?». Қолға жетпудің немесе қазат алып, оны сермеу арқалы «қанаттың» ауаны қалай қозғайтынын сезіну.

Еңбек: Көгерішідерге арналған науаға (малысқа) таза су құю.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көгеріштің ұшуы».

Барысы: Балалар қолдарын екі жаққа жайып, баяу әуенмен шеңбер бойымен айналып ұшады. «Ү-гу» деп дыбыстайды.

Шығармашылық: Асфальтқа ақ бормен көгеріштің арнап үлкен «қанат» салу.

Серуен картотекасы №13

Бақылау: Бйік ағаштағы қарғаның ұясын іздеп табу. Қарғаның ұясына бұтақ тасып жүргенін бақылау.

Тәжірибе-зергтеу: «Не бйік?». Ағаштың бйіктігі мен баланың бойын салыстыру. Қарға неге бйікке ұя салады? (Қауіпсіздік).

Еңбек: Ауладағы ұсақ тастарды жинап, ағаш түбіне үйю.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Үяға қон!».

Барысы: Жерге бірнеше шеңбер сызылады. «Қаралар ұшты!» — балалар жүгіреді. «Үяға!» — әр бала бір шеңбердің ішіне тұра қалады.

Шығармашылық: Күмнан «қарғаның ұясын» жасап, ішіне кішкентай тастарды «жұмыртқа» ретінде қою.

Серуен картотекасы №14

Бақылау: Әтештің (ойыншық немесе сурет) суретін қору. Оның басындағы қызыл айдары мен түрлі-түсті құйрығына назар аудару.

Тәжірибе-зергтеу: «Кім қатты айқайлайды?». Әтештің «ку-ка-ре-ку!» деген дауысына еліктен, дауыс ырғағымен ойнау.

Еңбек: Ойыншықтарды серуеннен кейін себетке реттеп жинау.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Әтеш пен тауықтар».

Барысы: Бір бала — «әтеш», қалғандары — «тауықтар». Әтеш айқайлағанда, тауықтар дән іздеуге шығады.

Шығармашылық: Күм бетіне таяқшамен әтештің «тарағын» (ирек сызықтар) салу.

Серуен картотекасы №15

Бақылау: Қаздың балапандары (сары үлгілдік) туралы әңгімелеу. Олардың анасының соңынан қалай еретінін айту.

Тәжірибе-зергтеу: «Жұмсақ мақта». Сары мақшаны ұстап көріп, оның балапанның жүні сияқты жұмсақ екенін сезіну.

Еңбек: Ауланың шетіндегі құраған шөптерді жинауға көмектесу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қаз бен балапан».

Барысы: Балалар тізбекпен (поезд сияқты) тәрбиешінің соңынан «қаңқ-қаңқ» деп жүреді.

Шығармашылық: Сары бормен асфальтқа кішкентай «балапандарды» (дөңгелектер) салу.

Серуен картотекасы №16

Бакылау: Үйректің аяғының еркінделігін (жаракты аяк) суреттен көру. Оның су ішкенін бакылау (басын төмен иелі).

Тәжірибе-зерттеу: «Суды қалай ішеді?». Ойыншык үйрекке су беріп, оның тұмсығының жалпақ екенін көру.

Еңбек: Ойыншык ыдыстарды сумен жуу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Үйректер мен қаздар».

Барысы: Тәрбиеші «Үйректер!» десе — балалар «бак-бак» дейді, «Қаздар!» десе — «канк-кнко» дейді.

Шығармашылық: Күмнан үйрекке арнап «көлшік» жасау және жаян-жағына тастар тізу.

Серуен №17

Бакылау: Құстардың жерден не іздейтінін (күрт, дән) бакылау. Олардың тоқтамай жұмыс істейтінін айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Дән қайда тығылды?». Құм арасына дәндерді тығып, оны таяқшамен іздеп табу (құстардың еңбегін сезіну).

Еңбек: Құстарға нан коқымдарын ұсақтап дайындау.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Дән шоқы».

Барысы: Балалар жүрелеп отырып, екі саусағымен жерді «ток-ток» етіп ұрады (дән шоқиды).

Шығармашылық: Құм бетіне саусақпен «көл дән» (кішкентай шұңқырлар) жасау.

Серуен №18

Бакылау: Жел сокканда құстардың қалай ұшиығын көру. Желдің бағытын бакылау.

Тәжірибе-зерттеу: «Желдің күші». Қолға лента алып, оның желмен қалай желбірейтінін көру.

Еңбек: Жел ұшырып әкеткен ойыншыктарды орнына жинау.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жел мен торғайлар».

Барысы: Тәрбиеші үрлесе (жел) — торғайлар тығылады, токтаса — ұшады.

Шығармашылық: Асфальтқа көк бормен «желдің ізін» (толқынды сызықтар) салу.

Серуен №19

Бакылау: Ағаш басындағы құстардың әртүрлі дауысын тыңдау. Көктемде олардың көңілді екенін айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Дыбысты қайтала». Тәрбиеші ысқырады немесе дыбыс шығарады, балалар соны қайталайды.

Еңбек: Ағаш түбіне су құю (құстар отыратын ағаш шөлдемесін).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қай құс шақырды?».

Барысы: Тәрбиеші аркасын беріп тұрып дыбыстайды (кар-кар немесе гу-гу), балалар қай құс екенін табады.

Шығармашылық: Түрлі-түсті какпактардан құм бетіне «сиқырлы құс» құрастыру.

Серуен №20

Бакылау: Ауладағы барлық құстарды (торғай, көгершін, қарға) қайта тану. Олардың бізге пайдасы туралы айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Биноқла». Қолды дүрбі қылып, алыстағы құстарды бақылау.

Еңбек: Серуен алаңын мерекеге дайындағандай тартып жинау.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Үштыңшыты мерекесі».

Барысы: Бардымк үйренген құстардың қимылын келекпен жасап, музыкамен бірігу.

Шығармашылық: Асфальтқа түрлі-түсті бояулармен «Құстарға сыйлық» (сүлділер мен дөңгелектер) салу.

Серуен №21

Бақылау: Құстардың ұяда ағын отырғанын бақылау. Олардың жұмыртқа басып жатқанын, соңықтан шұламду керектігін түсіндіру.

Тәжірибе-зерттеу: «Ішін тату». Тас пен соңақша ойыншықты салыстырып, құстың жұмыртқасы қандай болатынын (соңақша) танытау.

Еңбек: Ағаш түйне құстарға арып жұмсақ шөптер мен мақта үйшәлерін себу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұядағы торғайлар».

Барысы: Жерге шеңберлер сызылып, Балалар «ұялар» отырады. Тәрбиеші «Күн жылында!» десе — ұшады. «Күн бәлді!» десе — тез ұяларына көліп тығылады.

Шығармашылық: Күмнен «ұя» жасап, ішіне ақ тастардың «жұмыртқа» орналастыру.

Серуен картогекасы №22

Бақылау: Көгерішнің жерде қалай жүретінін бақылау. Оның басын ізеп, ақырып қалам басатынына назар аудару.

Тәжірибе-зерттеу: «Дыбыс қайда?». Көгерішнің «су-су» деген дауысын жан-жақтан естіп, оның қай бағытта екенін құлақ түріп табу.

Еңбек: Көгерішдерге арналған науалды секі суды тоғып, жаңа таза су құю.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көгерішдер мен мысык».

Барысы: Балалар — «көгерішдер», олар «су-су» деп ауада жүреді. Тәрбиеші (мысык) «Мияу!» десе, көгерішдер қанттарын қағып, ұшып кетуі керек.

Шығармашылық: Асфальтқа көк бормен көгеріштің ішетін «су» (ирек сызықтар) салу.

Серуен картогекасы №23

Бақылау: Қарғаның үлкен қанаттарын қалай қолдайтынын бақылау. Оның түсінің қара екенін тағы бір рет қайталау.

Тәжірибе-зерттеу: «Қанат қандай?». Құс қауырымын саусықпен еңіп көру: тегіс пе, әлде бұдыр ма? Оның жұмсақтығын сезіну.

Еңбек: Серуен алаңындағы шаңылып қалған кіпкентай бұтақтарды жинап, себетке салу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарғалар мен торғайлар».

Барысы: Балалардың бір тобы — «қарғалар» (базу жүреді), екінші тобы — «торғайлар» (жылдам секіреді). Белгі бойынша орындармен ауысады.

Шығармашылық: Күм бетіне таяқшамен қарғаның үлкен «қанатын» (жарты шеңберлер) салу.

Серуен картогекасы №24

Бақылау: Қаздың (суреттен) мойнын қалай қолдайтынын бақылау. Оның білік болып көрінетінін айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Бой өлшеу». Балалардың қолдарын жоғары созып, қаздың мойны сияқты «биік» болуға тырысуы.

Еңбек: Ойыншық қыздар мен үйректерді серуеннен кейін тазалап сүрту.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қаз-қаз, қаңкылда».

Барысы: Тәрбиеші мен балалар арасындағы диалог: «Қаз-қаздар!» — «Қаңк-қаңк!», «Қасқыр келеді!» — «Ұштық-ұштық!» (жүгіру).

Шығармашылық: Күм бетіне саусақпен қазға арнап «ұзын жол» (түзу сызық) салу.

Серуен картотекасы №25

Бақылау: Ауладағы барлық құстарды қайта шолып шығу. Олардың бәрінің ұшатынын, қанаты мен тұмсығы бар екенін бекіту.

Тәжірибе-зерттеу: «Дыбыстар әлемі». Тәрбиеші әртүрлі құстың дауысын салады, балалар қай құс екенін (торғай, қарға, үйрек, қаз) табады.

Еңбек: Серуен алаңындағы құралдар мен ойыншықтарды орнына реттеп қою.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұшты-ұшты».

Барысы: Тәрбиеші ұшатын және ұшпайтын заттарды атайды, балалар тек құстар аталғанда ғана қолдарын сермейді.

Шығармашылық: Түрлі-түсті тастар мен қапактардан күм бетіне үлкен «Көктемгі құс» бейнесін құрастыру.

Серуен картотекасы №26

Бақылау: Аспандағы құстардың топтасып ұшқанын бақылау. Олардың қалай биікке көтерілетінін, қанаттарын қағатынын көру.

Тәжірибе-зерттеу: «Қағаз құс». Қағаздан жасалған ұшақты немесе құсты ұшырып, желдің оны қалай биікке көтеретінін бақылау.

Еңбек: Ауладағы орындықтар мен үстелдердің шаңын сүрту (құстар қонатын жер таза болсын).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Торғайлар мен автомобиль».

Барысы: Балалар — «торғайлар», олар жол жиегінде «дәм іздеп» жүреді. Тәрбиеші (автомобиль) «Би-би!» дегенде, торғайлар тез ұяларына ұшып кетеді.

Шығармашылық: Асфальтқа көк бормен құстар ұшатын «биік аспанды» (бұлттар мен сызықтар) салу.

Серуен №27

Бақылау: Көгершіннің жердегі дәнді қалай шокитынын бақылау. Оның тұмсығының кішкентай екеніне назар аудару.

Тәжірибе-зерттеу: «Дән қайда?». Күм арасына ірі бұршақтарды тығып, оны саусақпен «тұмсық» сияқты іздеп табу.

Еңбек: Көгершіндерге арналған арнайы жерге дән мен нан қокымдарын шашу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көгершіндер мен мысық».

Барысы: Балалар — «көгершіндер», олар «гу-гу» деп жүреді. Мысық (тәрбиеші) оянганда, көгершіндер тез ұшып кетеді.

Шығармашылық: Күм бетіне саусақпен көгершінге арнап «көп дән» (ұсақ нүктелер) салу.

Серуен №28

Бақылау: Қарғаның ағаш басында отырып «сар-қара» деп дыбыстағанын тыңдау. Оның дауысының жуан екенін айту.

Тәжірибе-дәрттеу: «Жуан және жіңішке дауыс». Қарғаның дауыстан (жуан) және торғайдың дауыстан (жіңішке) салыстырып, кайтылау.

Еңбек: Ағаш түбіне түскен ескі жанырлықтарды тырмамен (ойыншық) жыну.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарғалардың үні»,

Барысы: Балалар шөберелік ішінде «сар-қара» деп жүреді. Тәрбиені «Жаншарға» десе бәрі қолдарын төбесіне қойып, ұста тығалады.

Шығармашылық: Құмнан «қарғаның үні» жасап, жан-жанн бүтіндіктерімен бекіту.

Серуен №29

Бақылау: Үйректің (ойыншық) суреттен балаландырымен бірге жүргенін көру. Олардың бәрінің «бақ-бақ» дейтінін айту.

Тәжірибе-дәрттеу: «Жылы су». Күнге жызылған суды ұстап қорға, үйректердің жылы суы жақсы көретінін түсіндіру.

Еңбек: Ойыншық үйректерді жылы сумен жуып, кептіру.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Үйректер қоныпты».

Барысы: Жердегі сызылған шөберелер («қоныпты») арасымен үйрекше басып, бір-бірін соғып еріп жүру.

Шығармашылық: Сары бөрмен асфальтқа үйректің «қоныпты» балаландырыны (доңсөктер) салу.

Серуен №30

Бақылау: Бір ай бойы көрген барлық құстарды (торғай, көгеріш, қарға, үйрек, қаз) еске түсіру. Олардың бәрі көктемге қуанып жатқанын айту.

Тәжірибе-дәрттеу: «Бинокльмен бақылау». Саусиқтардан «дүрбі» жасап, ауладанғы ағаштар мен құстарды соңғы рет шолып шығу.

Еңбек: Серуен алаңы толық жинап, ойыншықтарды орнана қою.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұшты-ұшты».

Барысы: Тәрбиені барлық құстар мен заттарды атайды. Балалар тек құстар атап аңдағанда ғана «ұшты».

Шығармашылық: Түрлі-түсті тастар мен құмды пайдаланып, үлкен «Көктем қолдары» атты жалпы композиция құрастыру.

Серуен №31

Бақылау: Ауладанғы ағашқа жасып шөберелі бақылау. Торғайлардың шөп арасынан дән мен жәндіктер ідеп жүргенін көру.

Тәжірибе-дәрттеу: «Шөп қандай?». Жасып шөпті саусиқпен сылап көру: ол жұмсақ па, әзіре қатты ма? Түсінің жасып екенін айту.

Еңбек: Жаңа шығып келе жатқан шөберелі басылауға, оларды қорғауға үйрену.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Торғайлар мен автомобиль».

Барысы: Балалар — «торғайлар», шөп үстінде ескірін жүреді. Тәрбиені (автомобиль) «бы-би!» дегенде, торғайлар тек арада «ұзырыны» (асфальт шөпке) ұшып көтеді.

Шығармашылық: Жасып бөрмен асфальтқа «шөп шөберелер» (тік сызықтар) салу.

Серуен картотекасы № 32

Бақылау: Күн шуағына шыққан сары бакбак (олуванчик) гүлдерін бақылау. Олардың түсінің сары екенін, күнге ұқсайтынын айту.

Тәжірибе-зерттеу: «Гүл не істейді?». Күн шыққанда гүлдің ашылатынын, ал кешке немесе жанбырда жабылатынын әңгімелеу.

Еңбек: Гүлдердің айналасындағы тастар мен қоқыстарды тазалау.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аралар мен гүлдер».

Барысы: Балалар — «аралар», олар «жжж» деп ұшып жүреді. Тәрбиеші «Гүлге кон!» дегенде, әр бала бір «гүлдің» (шеңбердің) қасына барып отырады.

Шығармашылық: Сары бормен асфальтқа «сары бакбак» (дөңгелек және шуақтар) салу.

Серуен картотекасы №33

Бақылау: Шөп арасынан немесе ағаш діңінен қанқызын іздеп табу. Оның қызыл түсі мен қара нүктелерін санау.

Тәжірибе-зерттеу: «Қанқызы қалай жүреді?». Оның өте жай жүретінін және қанатын ашып ұшып кете алатынын бақылау.

Еңбек: Жәндіктерді ренжітпеуге, оларды қолмен ұстамауға үйрету.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұшты-ұшты қанқызы».

Барысы: Балалар қанаттарын жайып ақырын жүреді. «Қанқызы ұшты!» дегенде қолдарын сермейді, «Қонды!» дегенде тізе бүгіп отырады.

Шығармашылық: Құмнан «қанқызына» арнап кішкентай төбешік жасап, үстіне тастардан «нүктелер» қою.

Серуен картотекасы №34

Бақылау: Ағаш бұтақтарындағы бүршіктердің жарылып, кішкентай жасыл жапырақтардың шыққанын бақылау.

Тәжірибе-зерттеу: «Жапырақ иісі». Жаңа шыққан жапырақтың иісін сезіну (үзіп алмай, бұтақта тұрғанда иіскеу).

Еңбек: Ағаштарға су құю (жапырақтар үлкен болып өссін деп түсіндіру).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жел мен жапырақтар».

Барысы: Тәрбиеші (жел) ақырын үрлесе — балалар (жапырақтар) теңселеді, қатты үрлесе — жан-жаққа жүгіреді.

Шығармашылық: Жасыл бормен асфальтқа ағаштың «кішкентай жапырақтарын» (сопақшалар) салу.

Серуен картотекасы №35

Бақылау: Құстардың ұяларына мамық, жіп тасып, ұяларын жылылап жатқанын бақылау.

Тәжірибе-зерттеу: «Қайсысы жылы?». Күн көзінде тұрған тасты және көлеңкедегі тасты ұстап көріп, жылуды сезіну.

Еңбек: Аулаға құстар ұясына пайдалансын деп кішкентай түрлі-түсті жіп үзінділерін шашу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұйдағы балапандар».

Барысы: Балалар «ұйда» (шеңберде) отырады. Тәрбиеші (анасы) «Жем әкелдім!» дегенде, балапандар ауыздарын ашып («шиқ-шиқ») бастарын көтереді.

Шығармашылық: Құмнан «ұя» жасап, оның ішіне мақта немесе шөп салып «жыдылау».

Серуен картотекасы №36

Бақылау: Ағаш түбінен немесе жол жиегінен құмырскаларды іздеу. Олардың өздерінен үлкен заттарды (бұтақ, дән) тасып бара жатқан еңбекқорлығын бақылау.

Тәжірибе-зерттеу: «Құмырсқаның жолы». Құмырсқаның алдына кішкентай кедергі (таяқша) қойып, оның қалай айналып өтетінін көру.

Еңбек: Құмырсқаның илеуін бұзбауға, оларды баспауға үйрену (қамқорлық).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Еңбекқор құмырсқалар».

Барысы: Балалар — «құмырсқалар», олар тізбекпен (бірінің соңынан бірі) жүреді. Тәрбиеші «Жүк тасимыз!» дегенде, балалар қолдарына ойыншық алып, белгіленген жерге жеткізеді.

Шығармашылық: Құмнан «құмырсқаның үйін» (төбенік) жасап, жан-жағына «жолдар» салу.

Серуен картотекасы №37

Бақылау: Гүлдердің үстінде ұшып жүрген алғашқы көбелектерді бақылау. Олардың қанаттарының әдемі, түрлі-түсті екеніне назар аудару.

Тәжірибе-зерттеу: «Көбелек қалай ұшады?». Жұқа қағаздан көбелек киып, оны жіпке байлап, желмен қалай қозғалатынын көру.

Еңбек: Ауладағы гүлдерді (бақбақтарды) жұлмау, олар көбелектердің «асханасы» екенін түсіндіру.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көбелектер мен гүлдер».

Барысы: Балалар — «көбелектер», музыкамен ұшады. Музыка тоқтағанда, тәрбиеші атаған түсті гүлдің (сары немесе жасыл шеңбер) қасына барып қонады.

Шығармашылық: Түрлі-түсті борлармен асфальтқа үлкен «көбелектің қанатын» салу

Серуен картотекасы №38

Бақылау: Күннің көзі мен ағаштардың көлеңкесін бақылау. Көлеңкеде салқын, ал күн шуағында жылы екенін сезіну.

Тәжірибе-зерттеу: «Менің көлеңкем». Күнге карап тұрып, өз көлеңкесін табу. Қолды қимылдатқанда көлеңкенің де «билейтінін» көру.

Еңбек: Ойыншықтарды көлеңкеге реттеп жинау (күнге қызып кетпеуі үшін).

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көлеңкеден қаштық».

Барысы: Тәрбиеші «Күнге шығамыз!» десе — балалар ойнайды, «Көлеңкеге тығыламыз!» десе — ағаш көлеңкесіне жүгіріп барады.

Шығармашылық: Асфальтқа баланың көлеңкесін бормен айналдыра сызып (сұлбасын) шығу.

Серуен картотекасы №39

Бақылау: Ұялардан балапандардың дыбысын тыңдау. Анасы жем әкелгенде олардың қалай қуанатынын («шиқ-шиқ») әңгімелеу.

Тәжірибе-зерттеу: «Кім қалай дыбыстайды?». Тәрбиеші құстардың (торғай, қарға, балапан) дыбысын салады, балалар қайталап, кім екенін табады.

Еңбек: Құстарға арналған науаға жаңа піскен нан қоқымдарын (жұмсақ) салу.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қамқор ана».

Барысы: Тәрбиеші (ана құс) — «ұшады», балалар (балапандар) — ұяда ауыздарын ашып жем күтеді. Анасы келгенде қанат қағады.

Шығармашылық: Құмнан «балапанға арналған тәрелке» жасап, ішіне кішкентай тастарды «дән» етіп толтыру.

Серуца картотекасы: М-49

Башкылыгы: Жамбылдан кейингі аймақтың басқарушысы А.С.Сидорович

WILSON, J. W.

Тәжірибә нәтижәләре: «С» катнаштырылган эфирлардагы карбондioxide газының таралуы (буланыу) бакылау (буланыу).

Бакылау (Buzany).

Библиография: Жамбылская область. Библиографический указатель. - Алматы: ЦОИД, 1987.

Күнделік-қоғамдық ойынсыз «Қазақстан» журналы

Бүгүнкү күндө: «Жаштардын өнөр жай ишканалары»

Барысы: Азфатылға соғысқан кезіндегі ақыл-ойы мен қабілеттерінің арқасында өзінің жанын құтқарған немесе сақтап өту.

ATTAN HOMESSE CERKINIA OTU

Шыңгарманың: Түркі-түсті бармақ запаны: «...»

Итого: 100%